

Majd hallottam az Úr
hangját, amint mondotta:
„Kit küldjek el? Ki megy el
nekiünk?” Ekkor azt
mondtam: „Íme, itt
vagyok, engem küldj!”

Iz 6,8

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP



LXXXII. évf. 23. (4057.)
2026. június 7.
Ára 475 Ft



Fotó: Merényi Zita

„Mindenért hálát adtam, és mindenre fel voltam készülve”

Erdő Péter bíboros, prímás a betegségéről és a gyógyulásáról 4–5. oldal



A Katolikus Karitás országos
zarándoklata Bodajkon 8–9. oldal



Interjú Rosta Gergely
szociológussal 10–11. oldal



Könyvünk Boldog Floribert
vértanúról 20. oldal

A mesterséges intelligenciát le kell fegyverezni!

A Szentatya beszéde első enciklikájának bemutatóján

Pünkösdhétfőn mutatta be a Szentszék XIV. Leó pápa *Magnifica humanitas* kezdetű első enciklikáját az emberi személy védelmével kapcsolatban a mesterséges intelligencia korában. A Szentatya maga is részt vett és beszédet mondott a dokumentum bemutatásán. Az alábbiakban XIV. Leó pápa beszédének fordítását olvashatják.

Kedves testvéreim! Szeretném megköszönni mindnyájatoknak, hogy ma itt vagytok, és érdeklődéssel kíséritek ezt az eseményt. Szeretnék őszinte köszönetet mondani mindazoknak, akik megszervezték a mai találkozót, és különösen azoknak, akik megosztották velünk szakértelmüket és tapasztalatukat iménti felszólalásukban.

Külön is szeretnék köszönetet mondani [Christopher] Olah úrnak, hogy elfogadta meghívásunkat. Viszonzásképpen az Egyház nevében elfogadom az Ön meghívását arra, hogy együtt járjunk az úton, együtt hallgassunk meg, együtt beszéljünk, és együtt keressük azt az utat, amelyen az emberiségnek járnia kell a mesterséges intelligencia korában. Milyen nagy reményre ad okot, hogy különbözőségeink ellenére képesek vagyunk meghallgatni egymást! Ez az eszmecsere egyértelmű tanúságot tesz a jelen pillanatot súlyáról, ugyanakkor arról a bizakodásról is, hogy felismerhetjük együtt korunk legfontosabb kérdéseit, s így az emberiség jövőjét.

A történelem sorsfordító időszakában az Egyház arra kap meghívást, hogy az „új dolgokat” az evangéliumnak és az emberi személy méltóságának fényében értelmezze. Százharmincöt évvel ezelőtt tiszteletreméltó elődöm, XIII. Leó szemügyre vette a gyári munkások helyzetét, családjaik gyökértelessé válását és a gyors ipari átalakulás által előidézett új szegénységi formákat. Megértette, hogy az Egyház nem hunyhat szemet ezek fölött. Az emberi méltóságot fenyegető korszakos átalakulás idején a *Rerum Novarum* enciklika az evangélium és a társadalmi tanítás fényében szólalt meg a kibontakozó „új dolgokról”. Ma hasonló horderejű átalakulással nézünk szembe, melynek talán még súlyosabb következményei is lehetnek. A mesterséges intelligencia már most életünk számos területét érinti, hatással van az emberi együttélést alakító döntésekre. Drámai módon alakítja át a hadviselés módját is.

Az előző „Leóhoz” hasonlóan én is úgy érzem, küldetést kaptam arra, hogy a hit szemével, az értelem világosságával, a misztérium iránti nyitottsággal, valamint a szegények és a föld kiáltását szívemben hordozva tekintsek erre

az újabb hatalmas átalakulásra. A *Magnifica humanitas* ugyanabból a meghallgatásból született, amely XIII. Leót is jellemezte. Meghallgattam tudósokat és mérnököket, akik őszinte lelkesedéssel dolgoznak olyan technológiákon, amelyek képesek enyhíteni a mérhetetlen szenvedést; politikai vezetőket és közintézmények vezetőit, akik kitartóan törekszenek igazságos szabályok kialakítására; szülőket és tanárokat, akik mély aggodalommal tekintenek a fiatalabb nemzedékek jövőjére.

Más, rendkívül aggasztó hangok is eljutottak hozzám az egyre autonómabbá váló fegyverrendszerekről, amelyek gyakorlatilag túllépik a tényleges emberi irányítás határait. Igen nyugtalanító beszámolókat hallok olyan algoritmusokról, amelyek előítéletekkel és igazságtalanságokkal szennyezett adatok alapján képesek megakadályozni az egészségügyi ellátáshoz, a munkához és a biztonsághoz való hozzáférést. És meghallgattam azok szótlanságát is, akiknek nincs hangjuk, amikor döntések születnek – olyan döntések, amelyek a kirekesztés és a szenvedés új formáit idézhetik elő.

E meghallgatásból érlelődött meg a *Magnifica humanitas* enciklikában megfogalmazott súlyos meggyőződés: a mesterséges intelligenciát le kell fegyverezni. Tudom, erős ez a kifejezés, de szándékosan választottam, mert a jelen pillanat olyan szavakat kíván, amelyek képesek felhívni a figyelmet, felébreszteni a lelkiismeretet és előrevívó utakat kijelölni az emberiség számára. Az Egyház régóta munkálkodik a nukleáris leszerelésért, tudatában annak, hogy minden nagy technológiai hatalom képes befolyásolni az emberek életét, ezért annak megfelelő erkölcsi tisztánlátással és közösségi ellenőrzéssel kell együtt járnia. A nukleáris leszerelés továbbra is a békének és az emberi család méltóságának szolgálatá. Hasonló értelemben most a mesterséges intelligenciát is „le kell fegyverezni”, meg kell

szabadítani azoktól a logikáktól, amelyek az uralom, a kirekesztés és a halál eszközévé teszik.

A nukleáris energiához hasonlóan ennek is mindenkinek és a közjónak a szolgálatában kell állnia. A technológiáról szóló döntéseket sosem szabad elszakítani a lelkiismerettől és a felelősségtől. „Ne aludjunk hát, mint a többiek – figyelmeztet Pál apostol –, hanem legyünk éberek!” (1Tesz 5,6) Erre az éberségre ma nagy szükségünk van. A béke nem pusztán a háború hiánya, hanem a megvalósuló igazságosság. Amikor a technológia meggyengíti a kritikai érzékünket, maga a béke is veszélybe kerül.

Önmagában a lefegyverzés azonban nem

elegendő. Építenünk is kell. Az „épít” szó azokat az éveimet idézi fel bennem, amelyeket misszionáriusként töltöttem Peruban. 2017-ben özvívész-rú esőzések és áradások sújtották az ország északi részét: sok család otthonát elnyelte a sár, és számos út is megsemmisült. Ott tanultam meg, hogy az újjáépítés nem csupán azt jelenti, hogy helyreállítjuk azt, ami elpusztult. Azt jelenti, hogy újjáépítjük a kapcsolatokat, helyreállítjuk a bizalmat

és újraélesztjük a jövőbe vetett reményt. Ezenkívül az újjáépítést senki sem egyedül végzi. A *Magnifica humanitas* enciklikában felidézem Nehemiás próféta bibliai alakját. Jeruzsálem romba dőlt falai előtt összegyűjti a csüggedt embereket, hogy közösen újrakezdjék az életet. A falak képe nem igazolja az elzárkózást vagy a megosztottságot, hanem arra hív mindenkit, hogy tegye hozzá a maga részét. Tégláról téglára ölt alakot az az igazságosabb együttélés, amely képes megvédeni minden ember méltóságát. Nehemiás erőfeszítése a mi korunkhoz is szól.

A mesterséges intelligencia a történelem építési területévé válhat egy olyan közösségi horizonton belül, ahol a technikai haladás megtanulja az emberi életet szolgálni. „Mindenki vigyázzon, hogyan épít!” (1Kor 3,10) – figyel-



COPYRIGHT © VATICAN MEDIA

meztet Szent Pál. Nem magától az építéstől tart, hanem attól óv, nehogy szilárd alapok nélkül építsünk. Ne féljünk a mesterséges intelligenciától, hanem állandóan tartsuk szem előtt az emberi dimenzió kérdését! Nem bánhatunk könnyelműen a legnagyobb hatalommal rendelkező technikai eszközeinkkel. Az igazi fejlődés – mondja Szent VI. Pál – mindig „minden emberre és a teljes emberre” irányul. A „minden ember” azt jelenti, hogy a digitális átalakulás terén senki sem szorulhat perifériára. A „teljes ember” pedig azt jelenti, hogy senkit sem lehet pusztán termelékenységre, kognitív teljesítményre vagy merő adattá redukálni.

Az ember olyan szabadságot, lelkivilágot, szeretetre és imádásra szóló hivatást hordoz magában, amelyet semmilyen gép nem képes helyettesíteni vagy elnyomni. Csak ilyen átfogó szemlélettel lehet a mesterséges intelligenciát a közjó szolgálatába állítani. Csak együtt leszünk képesek – azok, akik a rendszereket tervezik, és azok, akiket azok érintenek; a gazdagabb és a szegényebb országok; az intézmények és az egyének; a hatalmi központok és a perifériák – olyan jövőt építeni, amely nem csupán néhány kiváltságos emberé, hanem az egész emberi családé.

Ez a szeretet civilizációja, amelyről Szent VI. Pál beszélt, és amelyet Szent II. János Pál mint közösen keresendő távlatot oly erőteljesen hirdetett. Ez nem naiv álom. Ez egy irány. Ez az út, amelyet Jézus Krisztus megnyit a történelemben. Az Egyház ezért alázattal és őszintén részt kíván venni a mesterséges intelligenciáról szóló megbeszélésekben. Nincsenek technikai jellegű kész válaszaink, és nem is kívánjuk háttérbe szorítani azokat, akik szakértelemmel rendelkeznek. Ugyanakkor olyan bölcsességet hordozunk az emberről, amelyre korunknak égető szüksége van: minden ember egyedi és megismételhetetlen személy, lelkiismerettel rendelkező szabad és értelmes alany, aki képes keresni Istent, szolgálni másokat és gondoskodni közös otthonunkról.

Ezért arra hívom az Egyház és az emberi család minden tagját, hogy tanuljunk meg figyelni egymásra, bátran nézzünk szembe korunk kihívásaival, és működjünk együtt egy emberibb és testvéribb társadalom építésében! A *Magnifica humanitas* mai bemutatójáról vigyék magatokkal azt az elköteleződést, hogy éberek maradtok, és a „remény kézműveseként” folytatjátok az építést korunk közös építési területén! A feltámadt Úr Jézus Lelke támogassa közös munkánkat! Édesanyánkra, Máriára bízunk mindnyájukat. Az ő Magnificatja Isten nagyságát énekli, aki fölemeli az alázatosakat. Tanítson meg bennünket arra, hogy szeretve és szolgálva felismerjük minden férfi és nő igazi nagyságát! Az Úr tegye gyümölcsözővé azt a nagy vállalkozást, amelyet ma az ő kegyelmére bízunk, hogy a szeretet civilizációja egyre jobban kibontakozzon a történelemben!

Szívből kérem Isten áldását mindnyájatokra. [Áldás.] Köszönöm szépen!

Fordította: Tőzsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

XIV. Leó pápa első enciklikájának mérlege (1. rész)

Az alábbiakban Patsch Ferenc SJ, a Pápai Gergely Egyetem professzora elemző írásának első részét közöljük.

Nagy várakozás előzte meg XIV. Leó pápa rég beharangozott első enciklikája, a *Magnifica humanitas* (MH) megjelenését, amelynek témája – amint arról alcíme is árulkodik – „az emberi személy védelme a mesterséges intelligencia korában”. A május 25-én a Vatikán Szinódusi termében bemutatott szöveg valóban beváltotta a hozzá fűzött reményeket, sőt talán felül is múlta a felfokozott várakozásokat. Aki olvassa, nem mondhatja többé, hogy az Egyház „a középkorban ragadt” vagy „maradi”, hiszen a szöveg 21. századi tudományos szakértelemről, valódi politikai problémaérzékenységről és evangéliumi értékrendről tanúskodik. Első szociális enciklikájában Leó pápa mai nyelven beszél mai emberekhez, és valóban korunk legégetőbb kérdéseit tárgyalja. Ráadásul pozitív javaslattal szolgál: új keresztény humanizmusra hív.

Nyílt titok, hogy – bár a tanítóhivatali dokumentumok fedőlapján a pápa neve szerepel – ezeket az iratokat valójában egy jól felkészült szakértői csoport írja. Ez alkalommal ebben a teamben nyilvánvalóan nemcsak teológusok (biblikusok, patológusok, erkölcsoteológusok, az Egyház társadalmi tanításának szakértői) és filozófusok (etikusok, politikafilozófusok és kommunikációs szakértők) dolgoztak együtt, hanem láthatóan a világ élvonalbeli mesterségesintelligencia-kutatói is. Az pedig, hogy a matematikus végzettségű pápát a szokásosnál is szorosabb szálak fűzik a dokumentumhoz, abból is látszik, hogy –

a szokásokat megtörve – a szöveg bemutatásán (május 25-én 11.30-kor) maga is részt vett, sőt egy rövid, angol nyelvű beszédet is mondott. (A pápa beszédét lapunk 2. oldalán közöljük – a szerk.)

A bemutatón előadást tartott Victor Manuel Fernández bíboros, a Hittani Dikasztérium prefektusa; Michael Czerny SJ bíboros, az Átfogó Emberi Fejlődés Szolgálat Dikasztériumának prefektusa; Anna Rowlands professzor asszony, a politikai teológia, az Egyház társadalmi tanítása, valamint az emberi migráció teológiai etikája oktatója a Durhami Egyetem (Egyesült Királyság) Teológiai és Vallástudományi Tanszékén; Christopher Olah, az Anthropic vállalat (USA) társalapítója, a mesterséges intelligencia kutatója; Léocadie Lushombo professzor asszony, a politikai teológia és a katolikus társadalmi tanítás oktatója a kaliforniai Szent Klára Egyetem (USA) Jezsuita Teológiai Iskolájában. A zárót Pietro Parolin bíboros államtitkár mondta.

Az enciklika szövege meglehetősen terjedelmes: 245 paragrafusra, öt fejezetre, valamint egy bevezető és egy befejező részre oszlik. (Az olasz kinyomtatott szöveg 106 A4-es oldal terjedelmű.) Olvasása azonban érdekfeszítő. Nem csupán a jámbor istenhívőkhöz szól, hiszen világunkért mindenki közös felelősséggel tartozik. Amint maga a pápa fogalmaz: „Minden hívő katolikushoz, minden keresztényhez, minden jóakarátú férfihoz és nőhöz intézek szívből jövő felhívást: ne féljünk bepiszkítani a kezünket korunk építésében!” (MH 16)

(Folytatjuk)



Fotó: AFP/AlbertoPizzoli

„Mindenért hálát adtam, és mindenre fel voltam készülve”

Erdő Péter bíboros, prímás a betegségéről és a gyógyulásáról

Az esztergomi bazilikában a papság és a hívek tapssal fogadták a főpásztort, aki több mint három hónap után, pünkösöd ünnepén mutatkozott először a nyilvánosság előtt. Erdő Péter bíboros, prímás legutóbb február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén mutatott be szentmisét az esztergomi Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyházban. Erdő Péter bíborossal beszélgettünk a betegsége és gyógyulása során tapasztaltakról, istenkapcsolatról és a jövőről. Exkluzív interjúnkat olvashatják.

Amikor az interjúra készültem, és már úton voltam Erdő Péter bíboroshoz a budai Várba, eszembe jutott az a sok-sok ember, akik az utóbbi időben folyton azt tudakolták, hogy van bíboros atya. Családomban, szűkebb és tágabb környezetben is azt tapasztaltam, hogy betegsége alatt soha nem szűnt meg az érte mondott imádság, a hozzá való szeretetteljes ragaszkodás, a rá gondolás. Tudtam, hogy ez az első, amit szeretnék elmondani neki. Amikor beszélgetni kezdtünk, egy, a gyógyulás útján járó embert láttam magam



előtt, aki szinte szárnyalni kezdett, amint arról mesélt, hogy mi történt vele az elmúlt időszakban, hogyan élte meg a felé áradó szeretetteljes figyelmet, és mit tapasztalt azon az úton, amit ő „lelkigyakorlatként” ír le. Csillogó szemei, gesztusai, minden mozdulata azt fejezte ki, hogy felülemelkedik a bajokon, a földi adottságokon, korlátokon. És kérte, tolmácsoljam háláját és köszönetét a hívek, az olvasók felé.

– Hogyan alakult az elmúlt közel négy hónap? Hogy érzi magát?

– Köszönöm, jól. Az elmúlt időszakban jó volt megtapasztalnom, hogy a főegyházmegye papságával, híveivel, még ha a fizikai korlátok akadályoztak is, meg tudtuk élni az egységet. Jó volt érezni azt a nagyfokú szeretetet, ami felém irányult. Igyekeztem a betegségemben szenvedéseimet felajánlva viszonzni azt. És úgy éreztem, ez egy valóságos kapcsolat, amely összeköt minket.

Az életben szoktunk segíteni egymásnak, de most olyan megkülönböztetett szeretetet tapasztaltam meg, ami mindent meghaladt.

Emberségünk lényegét tudjuk adni, amikor önzetlenül, érdeken kívül szeretjük egymást, s ehhez a Jóisten adja meg a kegyelmét. Sokszor elfelejtjük ezt, természetessé válik, de betegség idején ráeszmélünk, hogy Jézus valójában erre hív meg bennünket. Rájövünk, hogy minden ember élete és a miénk is ajándék, mely értéket hordoz.

– Milyennek látta betegségében és felépülése során az egészségügyi személyzet, az orvosok, ápolók munkáját?

– Ez is különleges megtapasztalás volt. Mind az orvosok, mind a nővérek és más segítők példáját adták a szolgáló szeretetnek. Nem tudom, ki volt közülük katolikus, református, ki Istenhez közelebb vagy tőle távolabb álló. De szolgálatuk annyira önzetlen és szeretetteljes, példájuk annyira erőteljes volt, hogy azt mondhatom: jó volna az élet minden területén találkozni ezzel, és nem csak akkor, amikor az ember betegként rászorul a segítségre.

– A többi beteggel kapcsolatban mik voltak a megélesei?

– A betegágyon fekvéskor azt is jó volt megtapasztalni, hogy amikor betegek vagyunk, még tisztábban láthatjuk: mindannyian egyenlőek és önmagunkban értékesek vagyunk. Mindannyiunk élete érték, és mindenki azért dolgozik, hogy meggyógyuljunk.

Mindannyian élünk, és egyszer elköszönünk a földi élettől. Jó volna mindig figyelni erre, hogy ne legyünk személyválogatók, hanem mindenkit Isten teremtményeként szeressünk, és tegyünk meg érte mindent, hogy így is közelebb vigyük a Jóistenhez.



„Végig el tudtam látni főpásztori feladataimat. Ebben nagy segítségemre voltak a munkatársaim, külön szeretném kiemelni titkáromat, Eredics Gergő atyát”

– Hogyan élte meg azt a nagyon sok szeretetet, amit imádságban, rá gondolásban, akár gyermekrajzokon, üzeneteken keresztül kapott az elmúlt időszakban? Hogyan hatott Önre mindez?

– Öszintén szólva kellemesen csalódtam az emberekben. Persze tudtam, hogy szeretve vagyok, de sosem gondoltam, hogy ennyien, ennyire fontosnak tartják a személyemet. És ez mérhetetlenül jólesett, megrendített, segített a gyógyulásban. Úgy érzem ez a sok-sok szeretet hatványozódott, teljessé lett bennem. Ezért is tartottam fontosnak, hogy időről időre üzenetet küldjek az embereknek, kifejezve nekik köszönetemet és hálámat.

– Hogyan élte meg az idők változásait, a magyarországi vagy a világban zajló folyamatokat?

– Végig el tudtam látni főpásztori feladataimat. Ebben nagy segítségemre voltak a munkatársaim, külön szeretném kiemelni titkáromat, Eredics Gergő atyát. Igyekeztem a Szentatya, XIV. Leó pápa szándékaiért is imádkozni, s kiemelten az igazságos békéért és az ennek hiányától szenvedő világunkért.

Imádkoztam a hazánkban élő minden emberért is, pártállástól függetlenül. Úgy érzem,

ebben a szándékomban is sokak imájával egyeshülhettünk, és utunk a jó irányába vezet. Mindent és mindenkit odatettem a Jőisten kezeibe.

– Hogyan élte meg ebben az időben az Isten-nel való kapcsolatát? Hogyan imádkozott?

– Ez az időszak igazi lelkigyakorlat volt számomra. Az életemet úgy éltem meg, hogy Isten kezében vagyok, ő visel gondot rám és mindannyiunkra. Mindenért hálát adtam, és mindenre fel voltam készülve. A szentségek erejében bíztam, és éltem velük. Az imaéletem a lehetőségeimhez mérten olykor csak szavakból, később mondatokból, kötött imákból állt, de minden fázisban őszinte és élő volt. Tudtam, hogy szeretve vagyok.

– Említette, hogy mindenért hálát adott. Voltak emlékek, amelyek eszébe jutottak, erőt adtak betegségében?

– Igen, különösen Salkaházi Sára boldoggá avatása volt ilyen, amit Budapesten, a Szent István-bazilika előtti téren ünnepeltünk. Katartikus pillanat volt, amikor Sára testvér életében és példájában felragyogott a bennünket érdek nélkül, önzetlenül szerető Jőisten arca. Életem egyik legszebb ideje volt ez. De említhetem azt is, amikor az esztergomi bazilikában megvalósulhatott a régi sebek gyógyulásának egy kiemelt alkalma, a magyar–szlovák megbékélés: a két püspöki konferencia tagjai a legszentebb áldozat keretében békejobbot nyújtottak egymásnak. Azt ünnepeltük, hogy Krisztusban egyek vagyunk, és nem a múlt sebeire tekintünk, hanem mennyei Orvosunkra. Ennek egyik gyümölcse, hogy június végén az alapításának 250. évfordulóját ünneplő Szepesi Egyházmegye tagjai, főpásztorukkal együtt, ötezren útnak indulnak, és zárándoklatuk csúcspontján együtt fogunk hálát adni és Isten kegyelmét kérni az esztergomi bazilikában. Ez a jubileum és a kapcsolatunk olyan kincs, ami nem függhet az idők változásaitól. Krisztus a biztos alapja a kapcsolatunknak. Ő mindig összeköt, és sosem választ el.

– Volt-e olyan hely, amit felépülése után mindenképpen szeretett volna felkeresni?

– Betegségem során Meszlényi Zoltán vértanú püspökünk hősiegyházépítő példája is sokszor eszembe jutott. Ezért pünkösdvasárnap az esztergomi bazilikába belépve az első utam az ő ereklyéjét tartalmazó oltárhoz vezetett, ott adtam hálát az elmúlt időszakért.

– Pünkösdvasárnap és Szűz Mária, az Egyház Anyja emléknapiján Esztergomban részt vett az eseményeken, együtt ünnepelt a papsággal és a hívekkel. Tervei szerint a közeljövőben is jelen lesz az egyházi alkalmakon, szertartásokon?

– A jövő héten részt veszek a püspöki konferencia rendes ülésének elején, mert szeretném kifejezni a hálámat püspöktestvéreimnek, megköszönni az imáikat, szeretetüket. Ki akarom fejezni jelenlétemmel a velük való egységemet.

A hónap közepén szándékaim szerint részt veszek majd Esztergomban a diakónus- és papszentelésen. A szertartást nem magam fogom végezni, de kézrátételemmel szeretném kifejezni a szentség és a kapcsolat erejét, közösségét. A hónap végén pedig várom a már említett jubileumi találkozót, szepesi testvéreink érkezését.

– A távolabbi jövőre mik a tervei?

– Mindannyiunk élete a Jőisten kezében van. Szeretném Isten kegyelméből ellátni a főpásztori teendőimet.

Fontos számomra, hogy jelen lehessen egyházi, egyházmegyei, plébániai, közösségi helyeken, és közel vihessem Isten szeretetét az emberekhez. Különösen azokhoz, akik betegek és szenvednek.

– Milyen üzenetet szeretne eljuttatni ahhoz a rengeteg emberhez, akik imádkoztak és imádkoznak Önért?

– Nem tudok elégszer köszönetet mondani, és elégszer elmondani, mennyire hálás vagyok nekik. Ez egy olyan erős kapcsolat, amely meghatározza az életemet. Azt kívánom, mindenki tapasztalja meg ennek az erejét.

Köszönöm, ha nem fáradnak bele az imádságba, magam is igyekszem viszonzni azt.

– Amikor az Új Ember olvasói kézbe veszik a lapot és olvassák a gondolatait, Úrnapja lesz. Hogyan határozta meg az Eucharisztia életének ezt a legutóbbi időszakát, ami a betegséggel és a gyógyulással telt?

– Az életünk folyamatos zárándoklat. Isten szeretetéből teremtett meg bennünket és a világmindenséget. Ezen az úton meghatározó, hogy élő kapcsolatban legyünk vele. Amint azt a zsoltaos is mondja, és a budapesti Eucharisztikus Kongresszus mottója is emlékeztetett rá: „Minden forrásom belőled fakad.”

Életünk útján az Eucharisztia, a szentmise ünneplése a csúc és a forrás, ez segít, hogy élő kapcsolatban legyünk és maradhassunk Jézus Krisztussal. A szentáldozást, ezalatt az idő alatt, sosem hagytam el. Betegségem és gyógyulásom idején az Úr adott és ad erőt. Jó lenne, ha mindannyian, mindig ragaszkodnánk hozzá, és nem csak betegség idején.

Kuzmányi István

Fotó: Merényi Zita

(a képek pünkösdi ünnepén és pünkösdi-hétfőn készültek Esztergomban)



„Emberségünk lényegét tudjuk adni, amikor önzetlenül, érdek nélkül szeretjük egymást, s ehhez a Jőisten adja meg a kegyelmét”

A megtört kenyér

(Jn 6,51–58)

A pusztai vándorlásnak van egy rendkívül meglepő mozzanata: Isten hagyta népét éhezni. Ma, a 21. században a legritkább esetben vagyunk éhesek: tele vagyunk a világ spirituális és fizikai „gyorskajáival”: felszínes sikerekkel, állandó ingerekkel.

Az igazi éhezés már ismeretlen a számunkra. Isten azonban időről időre megengedi életünkben a sivatagi nélkülözést, nem azért, hogy büntessen, hanem hogy felébressze bennünk a vágyat az Egyetlen után, aki valóban képes jóllakolni. Csak az tudja értékelni az Élet Kenyerét, aki saját belső ürességét fel meri vállalni.

Érdekes, hogy a pusztában bizonyára váratlanul megjelenő manna láttán a nép először is azt kérdezi: „mán hú”, azaz: „mi ez”? A népi etimológia szerint innen ered a manna kifejezés. Az Egyháznak ma újra feladata, hogy időnként visszavezessen a belső sivatagba, vagyis felébressze a mély, egzisztenciális kérdéseket és az éhséget, hogy az Élet Kenyere valódi válaszként érkezhessen. A római Kulturális és Nevelésügyi Dikasztérium szerint ma a fiatalok kérdező attitűdjének kinevelésére kell összpontosítani. Fontos időt és teret szentelnünk annak, hogy az új nemzedékek szívében lakozó nagy kérdések és vágyak kialakulhassanak.

Az Eucharisztia logikája egy csodálatos isteni paradoxon. Amikor közönséges ételt eszünk, a szervezeteink lebontja azt, és az étel a testünk részévé válik. Ám az Élet Kenyerénél ez a folyamat megfordul. Nem mi asszimiláljuk, hanem ő alakít át min-

ket! Krisztus Testének vétele által mi alakulunk át hozzá hasonlóvá.

Ez a jelenlét rendkívül dinamikus és cselekvő. Kalazanci Szent József fogalmazta meg, hogy aki az Oltáriszentségben jelen van, az a dicsőséges és cselekvő Krisztus. Jézus magunkhoz vétele, az áldozás valójában egy életprogram: nekünk is megtört kenyérré kell válnunk a világ számára. Nem elég a száunkkal befogadni őt. Ahogy Kalazancius írja: „a szívnek is benne kell zengenie”.

Ebből a dinamikából fakad Pál apostol figyelmeztetése is: mivel egy kenyérből részesülünk, mindannyian egy testté válunk. A mai, végletesen polarizált világban ez fontos üzenet. A liturgia nem „ént” mond, hanem azt, hogy „mi”. Nem lehetsz egységben Krisztussal az oltárnál, ha közben haraggal, kirekesztéssel tekintesz a szomszédodra. Az Eucharisztia a testvériségre hív meg. Bár sokszor méltatlannak érezzük magunkat az asztalközösségre, ne feledjük: az Oltáriszentség „nem jutalom a tökéletesek számára, hanem bőkezű gyógyszer és táplálék a gyöngékeknek!” Mindannyian sebzett koldusként állunk sorba az Újszövetség mannájáért.

Az Egyház ma azt mondja: Emlékezz! Ez a liturgikus emlékezés nem nosztalgia, hanem a valóságba való visszatérés. A szentség itt és most munkálja az üdvösségünket. Engedjük, hogy a cselekvő Krisztus közösségre lépjen velünk, gyógyítsa meg gyengeségeinket, és alakítson minket magához minél inkább hasonlóvá!

Zsódi Viktor

Úrnap szekvencia

Úrnapján, az evangélium meghirdetése előtt a katolikus hagyomány egyik legmegbecsültebb szekvenciáját énekelhetjük latinul (*Lauda Sion Salvatorem*) vagy magyar nyelven (*Dicsérd, Sion, megváltódat*, EE 577). Az utóbbi, mint sok más latin himnuszunk magyarítása is, Babits Mihály, Sík Sándor és Szedő Dénes munkájának gyümölcse.

Szövegét többnyire Aquinói Szent Tamásnak tulajdonítják. Több más művével (*Adoro te devote*, *Pange lingua*, *Sacris solemniis*, *Verbum supernum*) együtt IV. Orbán pápa kérésére írhatta meg ezt az Oltáriszentséget magasztaló költeményt, 1264 körül. Ezt erősíti meg, hogy a hatodik strófában utalást találunk arra, hogy a szekvenciát Krisztus testének és vérének frissen bevezetett ünnepére komponálták: *Dies enim solemnis agitur, / In qua mensae prima recolitur / Huius institutio*.

Dallama jellemzően hetedik modusú, a legünnepélyesebb gregorián hangnemben íródott. Jellemét tekintve könnyed és lendületes, széles hangterjedelmet beéneklő, így a hosszú szöveg igényelte ismétlések ellenére sem válik egysíkúvá.

A katolikus liturgikus hagyomány dinamikusságát mutatja, hogy a 13. században e teljesen újonnan alapított ünnepre kortárs szöveggel a gregorián ókori hagyományától elrugaszkodó, strofikus dallamú himnusz kerül be a szentmise énektárába.

A dallam megválasztása más szempontból is beszédes. Eredetileg a 12. századi francia iskolához tartozó Szentviktóri Ádám *Laetabundi iubilemus* kezdetű szekvenciáját kísérte, amit jellemzően a színeváltozás ünnepén énekeltek.

Teológiai reflektált összecsengés, hogy éppen a színeváltozás (transfiguratio) titkának dicsérete szolgáltatja a dallamot az átlényegülés (transsubstantiatio) skolasztikus tanítókölteményéhez.

Ez a teológiai igényesség jelenik meg a szekvencia szövegében is. A költemény sorai elbeszélő, de inkább didaktikus és lírai stílusban éneklük meg az Oltáriszentség dicséretét (1–15), megemlékeznek alapításáról (16–30), részletesen kifejtik a szentség dogmatikáját (31–62), annak előképeit (63–70), majd kéri a jó Pásztort, hogy bennünket a földön táplálva tegyen mennyei asztala vendégeivé.

Gérecz Imre OSB

A HÉT LITURGIÁJA

A év

JÚNIUS 7., VASÁRNAP– KRISZTUS SZENT TESTE ÉS VÉRE: ÚRNPJA (Évközi 10. vasárnap, Róbert, Fülöp diakónus, Grácia) – MTörv 8,2–3.14b–16a (*Az Úr a pusztában mannával táplálta népét.*) – 1Kor 10,16–17 (*Sokan egy kenyér, egy test vagyunk.*) – Jn 6,51–58 (*Az én testem valóban étel, az én vérem valóban ital.*) – **Énekrend:** Ho 106 – EE 572, 419, Ho 105 – EE 167, Ho 134 – EE 540, Ho 280B – EE 132.

JÚNIUS 8., HÉTFŐ – Prágai Szent Ágnes szűz emléknappja (Boldog Sándor István, Medárd, Helga) – 1Kir 17,1–6 – Mt 5,1–12 – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét.

JÚNIUS 9., KEDD – Szent Efrém diakónus és egyháztanító emléknappja (Előd, Annamária, Pelágia) – 1Kir 17,7–16 – Mt 5,13–16.

JÚNIUS 10., SZERDA (Margit, Diána, Gréta) – 1Kir 18,20–39 – Mt 5,17–19.

JÚNIUS 11., CSÜTÖRTÖK – Szent Barnabás apostol emléknappja (Barna, Barabás) – ApCsel 11,21b–26; 13,1–3 – Mt 10,7–13.

JÚNIUS 12., PÉNTEK – JÉZUS SZENT-SÉGES SZÍVE – FŐÜNNEP (Villő, Adelaida) – MTörv 7,6–11 (*Szeretett és kiválasztott benneteket az Úr.*) – 1Jn 4,7–16 (*Isten előbb szeretett minket.*) – Mt 11,25–30 (*Tanuljatok tőlem, mert én szelíd vagyok, és alázatos szívű – mondja az Úr.*) – **Énekrend:** Ho 155 – EE

580, Ho 155 – EE 133, Ho 154– EE 540, Ho 152, EE 189.

JÚNIUS 13., SZOMBAT – A boldogságos Szűz Mária szeplőtelen Szívének emléknappja (Páduai Szent Antal áldozópap és egyháztanító, Anett, Antónia) – Iz 61,9–11 – Lk 2,41–51a.

JÚNIUS 14., ÉVKÖZI 11. VASÁRNAP (Vazul, Hedvig) – Kiv 19,2–6a (*Papi királyságom és szent népem lesztek.*) – Róm 5,6–11 (*Ha Fia halála által kiengesztelődött velünk az Isten, mennyivel inkább megszabadulunk most, az ő életébe oltva.*) – Mt 9,36 – 10,8 (*Jézus összehívta tizenkét tanítványát, és téríteni küldte őket.*) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 588, Ho 227 – EE 143, Ho 134 – EE 595, Ho 152 – EE 189.

Evangelium és liturgia

(22.)

A Bizánci Egyházban a pünkösd utáni vasárnapokkal kezdődik a liturgikus évben az az időszak, amit a Római Katolikus Egyházban „évközi időnek” neveznek. Ez gyakorlatilag a nagyböjtig, illetve az azt megelőző vasárnapokig tart. Három időszaki böjt (az apostolok böjtje, a nagyböjt, a karácsonyi böjt) tartozik bele, de a vasárnapok akkor is a „pünkösd utáni” elnevezést viselik. Érdekesége Egyházunknak, hogy egy esztendő alatt végigolvastatja az *Újszövetségi Szentírást* (a *Jelenések könyve* kivételével), tehát nincs A, B és C év, így a pünkösd utáni vasárnapokon mindig ugyanazt az evangéliumi szakaszt olvassuk. A liturgikus szövegek pedig nyolchetes „forgóban” visszatérnek; nem kötődnek szorosan az adott evangéliumi szakaszhoz. De azért kapcsolódási pontokat mindig lehet találni közöttük. A következőkben ezt próbáljuk kielemezni. A pünkösd utáni második vasárnap evangéliuma az első tanítványok meghívásáról szól (Mt 4,18–23). A liturgikus énekek pedig az 1. hangból valók (ami valójában egy terjedelmes szövegegységet jelent).

Meghívás. Jézus meglátott „két testvért, Simont, másik nevén Pétert és testvérét, Andrászt” (Mt 4,18). Meghívta őket, mégpedig „emberhalászatra”. Igazi apostoli munkára, bár ők ennek értelmét még aligha fogták fel. Kissé később Jézus „megpillantott két másik testvért is, Zebedeus fiát, Jakabot és testvérét, Jánost” (Mt 4,21). Amikor őket is meghívja, nekik nem beszél emberhalásatról, de a történetből ez nyilvánvaló. Mindenesetre Jézus elkezdti építeni Isten országát a földön, amihez munkatársak kellenek. Ezért végzi a meghívást. Akkor is, és azóta is, folyamatosan. Az ország építéséhez kiválasztott emberekre van szükség. Papokra és világiakra. Jó lenne, ha minél többen meghallanák ezt a meghívást is: „Jertek, ó, népek, énekeljünk és buzgón imádjuk Krisztust!”

Elfogadás. Örömmel láthatjuk, hogy Jézus meghívását habozás nélkül elfogadták a meghívottak. Péter és András „azon nyomban otthagyták hálójukat, és csatlakoztak hozzá” (Mt 4,20). Jakab és János nemkülönben: „rögtön otthagyták a bárkát apjukkal egyetemben, és a nyomába szegődtek” (Mt 4,22). Micsoda elszántság a hívás elfogadásában: „azon nyomban” és „rögtön”! Jó lenne ezt a lelkiületet kialakítanunk magunkban! Mint a kenetozó asszonyok, akik félelmüket legyőzve azonnal „örvendezve adták tudtul” az apostoloknak az Úr feltámadását.

Eredmény. Az elfogadásnak eredménye van. Akik elfogadták Jézustól a meghívást, azok ott vannak vele akkor is, amikor „bejárja egész Galileát” (Mt 4,23), hirdeti az evangéliumot, és meggyógyít minden betegséget. Ők is részesei az apostoli munkálkodás eredményének. Mint ahogy mi is, ha csak egy pohár vizet adunk is a rászorulóknak (Mt 10,42). A Jézushoz való csatlakozás legnagyobb eredményét így mutatja be az egyik énekünk: „A te kínszenvedésed által, Krisztus, a mi szenvedésünktől megszabadultunk, és a te feltámadásod által az enyészettől megmenekültünk.” Kell ennél több? Halljuk meg Jézus hívását, fogadjuk el, legyünk részesei az ő jötevői munkálkodásának, illetve az eredményének!

Ivancsó István

Szír Szent Efrém

Június 9.

Efrém kora egyházának sok nehézséggel kellett megküzdenie: az antik pogányság hanyatlóban volt ugyan, de Hitehagyó Julianus császár idejében még egyszer megmutatta hatalmát. Az asztrológia a keresztényekre is hatással volt. Az egyházon belül pedig színre lépett az arianizmus. Igen hatékonyan terjesztették tovább a manicheizmust, ezt az iráni, buddhista és keresztény elemekből vegyített, szinkretista vallást, mely a szomszédos Perzsiában alakult

tanulmányozták. Költeményekben és prózai írásokban küzdött kora tévtanai ellen. A titkos ismereteket terjesztő gnosztikusok sok követőt szereztek azzal, hogy tanításait népszerű, könnyen énekelhető dalokban adták tovább. Efrém átvette tőlük ezt a módszert, és az egyszerű nép igen megkedvelte dalait. A szűkebb, műveltebb körök számára írt cáfolatait prózában adta közre. Nem fáradt bele, hogy rámutasson a csillaghit és az egyéb babonák értelmetlenségére.

Ugyanígy szállt szembe a manicheizmussal is. Állást foglalt minden akkori fontos vallási kérdésben.

A perzsák háromszor is ostrom alá vették Niszibist, eredménytelenül. Efrém *Niszibiszi énekek* című művében számol be minderről. Amikor a várost Jovianus császár idejében a perzsák elfoglalták, Efrém visszavonult Edesszába (ma Urfa). Ott eleinte egy sziklabarlangban, remeteként élt, de nemsokára tanítani kezdett. Itt írta aszketikus műveinek nagy részét. 372 telén pusztító éhínség támadt, ekkor egy időre felhagyott a remeteléssel, hogy segítse az embereket, és élelemosztást vállalt. Nem sokkal később meghalt.

A szír irodalom legnagyobb alakja volt abban az időben, amikor a szír egyház még nem vált le az egyetemes egyházzal. Efrémet az Ortodox és a Katolikus Egyház is a magáénak vallja. Ő az egyetlen szír nyelvű szent, akit a Katolikus Egyház egyháztanítói méltóságra emelt.

A szent imája

Életem Ura és Uralkodója! A restség, szerzésvágy, hatalomvágy és fecsegés szellemét ne add énnékem; hanem a tisztaság, alázatosság, türelem és szeretet szellemét ajándékozd nékem, a te szolgádnak! Igen, Uram, Királyom! Ad meg, hogy beismerjem vétkeimet, és ne ítéld meg testvéretem! Mert áldott vagy mindörökkön örökké. Ámen.

L.K.



ki. Róma és a Perzsa Birodalom között elkeseredett harc dúlt, a perzsa II. Snapur keresztényüldöző volt. Efrém hazája, Niszibisz 363-ban, Julianus veresége után a perzsák kezére került.

Efrém mezopotámiai (ma délkelet-törökországi) szülővárosa akkoriban a Római Birodalom fontos határerdő-dítménye volt. Szülei keresztény hitben nevelték, és a kor szokása szerint felnőttkorában, tizennyolc évesen keresztelték meg.

Efrémre két püspök, a niszibiszi Jakab és Vologezesz hatott a legerősebben. Hamarosan ünnepelet tanára lett a niszibiszi iskolának, ahol elsősorban a *Szentírást*



Aki meghallgat, aki nem távoli királynő, hanem segítő Anya

Országos zárandoklattal ünnepelt a Katolikus Karitás Bodajkon

A Katolikus Karitás országos zárandoklat keretében május 30-án Bodajkon, a Segítő Szűz Mária-kegyhelyen ünnepelte alapításának 95. és újjáalakulásának 35. évfordulóját. A Karitás intézményeiből összesen nyolcszázötven vezető, munkatárs és önkéntes érkezett a nagyszabású eseményre, melyen Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök, a Katolikus Karitás elnöke mutatott be szentmisét.

A jubileumi alkalomra készülve egy, a Karitás munkatársaiból és önkénteseiből álló csapat vállalta, hogy a harmincöt évnek megfelelően harmincöt kilométert gyalognak a kegyhelyre a Katolikus Karitás zászlójával és egy feldíszített zárandokkeresztel.

Besenczi Zsolt, a Pécsi Egyházmegyei Katolikus Karitás igazgatója, a gyalogos zárandoklat vezetője elmondta, szinte valamennyi egyházmegyből érkeztek karitásigazgatók, munkatársak, önkéntesek. Péntek reggel Várpalotán, az indulás előtt szentmisét mutatott be Szijártó László, a Veszprém Főegyházmegyei Karitás igazgatója, majd a Bakony keleti részén huszonhét kilométernyi gyaloglás után érkeztek a zárandokok Fehérvárcsurgóra, ahol a Kaszap István Katolikus Ifjúsági és Szabadidőközpontban szálltak meg. Másnap reggel többen csatlakoztak hozzájuk a hátralévő hét-nyolc kilométer megtételére, így mintegy félszáz zárandok vonult be énekelve a bodajki kegyhelyre.

A szentmisén – melyen a móri Magnificat kórus és Fekete Ágnes kántor végeztek zenei szolgálatot – Mórocz Tamás, a bodajki kegyhely igazgatója, Lőrincz Pál OSB, a Katolikus Karitás országos lelki igazgatója és a zárandokokkal érkező egyházmegyei karitásigazgatók koncelebráltak.

Mórocz Tamás után Zagyva Richárd, a szervezet országos igazgatója köszöntötte a résztvevőket, akik plébániai karitáscsoportokból, az egyházmegyei karitátszözpontokból, különféle intézményekből és az országos központból

jöttek az ünnepi eseményre. Mint mondta: „Az önkénteseket, munkatársakat, vezetőket, plébános atyákat összeköti a szolgáló szeretet, a csendes, sokszor emberi szem számára láthatatlan, de áldozatos munka, melyen keresztül Krisztus irgalmassága jelenvalóvá válik. Kilenvenöt évvel ezelőtt, 1931-ben a gazdasági világválságra reagált a Magyar Katolikus Egyház azzal, hogy létrehozta a rendszerbe szervezett karitátszözpontot. A második világháború és a kommunista hatalom mindezt ellehetetlenítette, de megszüntetni nem tudta a szolgáló szeretetet, amit a hívek is gyakoroltak. 1991-ben, éppen harmincöt évvel ezelőtt a Magyar Katolikus Egyház újra megszervezte a Katolikus Karitást. Az, hogy ma ennyien együtt vagyunk, mutatja, hogy nemcsak egy szervezet, hanem közösség, család vagyunk.”

Fekete Szabolcs Benedek püspök beszédében Máriáról mint a segítő szeretet példaképéről szólt. A bodajki kegyhelyre évszázadokon át elhozták terheiket a zárandokok, hiszen Jézus azt mondta: Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik terheket hordoztok! „Jöhetünk tehát ide így, hogy magunkkal hozzuk a bizonytalanságot,

a családi fájdalmainkat és a betegség terhet” – fogalmazott a Katolikus Karitás elnöke.

A bizonytalanságot a Karitás munkatársai és önkéntesei is érzékelik – magyarázta. – Tudják, hogy az időjárás megváltozása, a tűző nap, az aszály mennyi nehézséget okoz a rájuk bízott rászoruló családoknak, hiszen nem lesz elég gabona. „Ki ne hordozna családi fájdalmakat? – folytatta. – Mindannyiunkat érint valamiképpen a széthullás, a válás fájdalma. Hatalmas sikereket ér el a diabolosz, a szédobáló: ami egységes, szép, annak nekiront. De van egy olyan egység, amelyről lepattan, ez pedig a Szentháromság szeretetközössége. A földön a Szentháromság lábnyomai a családjaink, a közösségeink, melyekben igyekszünk jót tenni, szeretni egymást.”

A püspök rámutatott: sokszor egy jól működő családban, a karitátszözpontban és a plébániai közösségben is hat a szédobáló, megosztó erő, nekünk azonban jószágos édesanyánk példaképére kell formálódniuk. Fizikai és lelki betegségek terhelnek minket. „Sokszor a lélek kezd el megbetegedni, emésztiük magunkat, nyomaszt minket valami, felörlődünk valamiben, majd



a test is kezd megbetegedni” – magyarázta a korunkra jellemző nehézségeket, és arra biztatott, terheinket mind hozzuk el ide, Bodajkra, Máriához, aki meghallgat bennünket, hiszen ő nem távoli királynő, hanem segítő Anya.

Nehézségeinket túl azonban a hálánkat is idehozhatjuk. A templomban rengeteg hálatáblát láthatunk. Az Úristen minden napban elrejt valami apró örömet, amiért tudnunk kell hálát adni – mondta Fekete Szabolcs Benedek. Sík Sándor *Te Deum*-ból idézett, amelyből kiemelte: lehet, hogy csak két „garasunk” van, de hálásak lehetünk, hogy abból is tudunk adni, a keveset is megoszthatjuk, azzal is örömet szerezhetünk valakinek. Beszédében azt kérte, ne lankadjunk Máriához, Édesanyánkhhoz fordulni, és ne vigyük haza magunkkal azokat a terheket, amelyeket idehoztunk! A karitás ott kezdődik, ahol valaki észreveszi a másik hiányát. Mária is észrevette” – hangsúlyozta a püspök.

Ebéd után Mórocz Tamás kegyhelyigazgató ismertette az ország egyik legősibb, Szent István-i múltú kegyhelyének történetét. Mint mondta, az 1690-as években a Bécsből idetelepülő kapucinus szerzetesek egy csodával találkoztak: azzal, hogy az itteni kápolnát a magyar Szent Család építette. A 18. század második felére alakult ki a barokk épületegyüttes, amelyben 1789-ig éltek szerzetesek. A Székesfehérvári Egyházmegye ekkor, II. József türelmi rendeletével vette át a kegyhely gondozását, amelynek főoltárán a Mindenkor Segítő Szűz Mária képe látható. Mórocz Tamás elmondta: háromszázhusznál is több csoda történt itt. 1771-ből őrzik egy jární nem tudó gyermek mankóját, aki futva került meg itt a kegyoltárt. Isten mankót ad, hogy folytatni tudjuk utunkat, de az igazi cso-

jelenlétében mondott itt beszédet. 2023-ban Ferenc pápa a látogatása során megáldotta azt az ezüst rózsát, melyet a kegykép alá helyeztek el – sorolta Mórocz Tamás az érdekességeket a kegyhely történetéből. Majd Szent Erzsébet rózsájára utalva rámutatott: a jó cselekedetek önmagukban is értékesek, kenyérből rózsává válhatnak Isten virágoskertjében.

Árvai Ferenc, az Egri Főegyházmegyei Karitászigazgatója *Az Egyház nevében és az evangélium szellemében* című tanításában hangsúlyozta, Mária mindent ebben a szellemben tett. Össze-

a szervezet országos szakmai igazgatóhelyettese pódiumbeszélgetést vezetett, melynek résztvevői Decsi-Bíró Adrienn, Kiss István és Tóth Balázs voltak. *Karitásos létünk, identitásunk megközelítése több szempontból* címmel Fekete Szabolcs Benedek püspök elnökkel, Zagyva Richárd országos igazgatóval és Lőrincz Pál OSB országos lelki igazgatóval Kuzmányi István, a *Magyar Kurír* / *Új Ember* igazgató főszerkesztője beszélgetett.

Zagyva Richárd kiemelte: a karitás a gondoskodó szeretetet jelenti. Az édesapák is meg-



terelte az apostolokat, hogy várják a Szentlelket. Meghívott, megszólított emberként igent mondott a Jóisten kiválasztására, kegyelmet, isteni segítséget és erőt kérve. A Szentlélek által te is megszólított ember vagy, mint Mária. Azért vagy a Karításban, mert téged is megszólított. Köszönöm, hogy igent mondtál erre” – szölt a karitatív szervezet munkatársaihoz és önkénteseihez az igazgató. Beszédében így buzdított: „Tekintsünk a karitásos piros ruhára szerzetesi ruhaként, amely az elköteleződésünket fejezi ki! Karitásosként nem csupán magadat képviseled, hanem a Katolikus Egyházat. Ha jót teszel, ha nem, az Egyházat fogják szeretni vagy szidni. Vigyük közelebb Istenhez az embereket!”

A délután folyamán fakultatív programokon vettek részt a zárandokok. Mórocz Tamás, a bodajki Segítő Szűz Mária-kegyhely plébánosa, orgonaművész zenés áhítatot tartott a kegytemplomban. Voltak, akik Boldog Bódi Mária Magdolna keresztútját végezték a templom mellett magasodó kálvárián, Szijártó László vezetésével. Mások megismerkedtek a székesfehérvári Szent Kristóf Házzal Török Eszter intézményvezetőnek és Kistelekiné Radics Veronikának köszönhetően.

Szociális innováció a Katolikus Karitás intézményeiben és projektjeiben címmel József Imre,

élhetik ezt Szent József mintájára, aki feltétel nélkül gondoskodott Jézusról és Máriáról. Fekete Szabolcs Benedek püspök a beszélgetésben hangsúlyozta: „a jótekonkodás nagyon mélyen belénk van ültetve”. Lőrincz Pál OSB példaként Szent Benedeket emelte ki, aki arról is tanított: egy közösségről alkotott kép aszerint formálódik, hogy annak tagjai miként viselkednek a gyengékkel, a betegekkel és a hozzájuk érkező vendégekkel, idegenekkel.

XIV. Leó pápa számára is kiemelten fontos a társadalmi igazságosság. Zagyva Richárd ezzel kapcsolatosan elmondta: a társadalmi igazságosságot nem azáltal lehet megvalósítani, ha mindenkinek segítünk, hanem azzal, ha azokat is elérjük, akik a szociális ellátórendszer számára láthatatlanok. Lőrincz Pál bencés szerzetes rámutatott a tört családok problémáira, melyekben a segítő cselekedetek mellett nagyon fontos a meghallgatás, az igazságkeresés, az imádságban való kísérés.

Zagyva Richárd hozzátette: azokra is figyelnek, akik térben messze vannak, mert fontos számukra a nemzetközi humanitárius segítségnyújtásban való részvétel. „Ma nemcsak az anyagi értelemben szegények szorulnak segítségre, hanem a háború elől menekülők, az emberkereskedelem áldozatai, a bántalmazottak is.”

A beszélgetésben többek között szó esett arról, hogyan lehet a plébániai karításban megtartani az önkéntességet. A zárandoklat végén a loretoi litániát imádkozták a jelenlévők.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita



da nem az, amikor elveszi a mankót, hanem amikor felismerjük: az Úr nemcsak akkor volt velünk, amikor meggyógyított, hanem akkor is, amikor még bénák voltunk” – tette hozzá. A templom 2023-ban kisbázilika (basilica minor) rangot kapott.

Az ünnepen arról is megemlékeztek, hogy Mindszenty József bíboros, hercegprímás 1948 szeptemberében, mintegy három hónappal a letartóztatása előtt, harmincezer zárandók

A magyar társadalom gyerekcentrikus

Demográfiai kérdésekről beszélgettünk Rosta Gergely szociológussal



Évtizedek óta figyelmeztetnek a szakemberek, hogy a népesség csökkenése komoly társadalmi és gazdasági problémákat fog okozni. A 2008-as válság után, 2010-től emelkedésnek indult a teljes termékenységi arányszám. De vajon mi áll ennek a hátterében? Az elmúlt évek családpolitikai intézkedései mennyire voltak hatással a születésszáma? Ezeket a kérdéseket jártuk körbe Rosta Gergely szociológussal, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem oktatójával.

– Magyarország népessége a 80-as évek óta csökken, 2011 óta tízmillió alatti a népességszám. A teljes termékenységi arányszám, vagyis a szülőképes korú nőkre számított gyermekszám a 80-as évekre 2 alá csökkent. Mi történt ebben az időszakban?

– A második világháború utáni demográfiai trendek sehol nem egyirányúak, nem egyenesek. Nyugat-Európában a babyboom, nálunk a Ratkó-korszak idején nőtt a népesség. Ennek okai között ott találjuk azt is, hogy a viláégés után egy stabilizálódó és növekvő gazdaság mellett pozitív jövőkép lebegett az emberek szeme előtt. Magyarországon a szigorú abortuszszabályozás, a gyerekszám növekedésére koncentráló politika is közrejátszott abban, hogy a teljes termékenységi ráta majdnem három lett.

Az ötvenes években sok gyerek született, de utána ez a szám szépen lassan csökkenni kezdett. Az utolsó év, amikor még magasabb

volt, mint 2,1 – ami tulajdonképpen a bővös határ, hiszen csak ebben az esetben reprodukálja önmagát a társadalom – 1977-ben volt utoljára. És azóta sosem került előlé. A rendszerváltás előtt is hoztak családpolitikai intézkedéseket, a hetvenes években ez hozzájárult az emelkedéshez, de utána tovább csökkent a termékenységi arányszám. Egyébként Európában mindenfelé ezt tapasztalhatjuk. Az, hogy hány gyerek születik, attól is függ, hány szülőképes korú nő él a társadalomban. Emiatt az ötvenes és a hetvenes években láthatunk egyfajta hullámzást a születések számában, ugyanakkor a kilencvenes években várt harmadik felívelés elmaradt. A rendszerváltást követő gazdasági és társadalmi válság, valamint a szociális juttatások csökkentésének hatásaként nem születtek meg azok a gyerekek, akiket a nagyobb létszámú szülőképes korú generációtól várhattunk volna.

– **Mi áll a népességcsökkenés hátterében?**

– A születésszám csökkenésének oka többek között egy értékrendi változás, de a hagyományos családi keretek is fellazultak – a szekuláris, modern társadalmakban a család nem jelent akkora értéket –, egyre kevesebben házasodtak, egyre több gyerek született házasságon kívül, és az egyszülős családok száma is növekedett. S bár a csökkenő ráta csatlakozott a nyugat-európai trendekhez, az, hogy 2010-re lement 1,3 alá – 1,25 lett – nem nevezhető általánosnak. Egyébként a 2010 utáni családpolitika elég jól felismerte, hogy a házasságokban jellemzően több gyerek születik. Az egy másik kérdés,

hogy ez akkor is igaz-e, ha a házasságkötés fő motivációja a családtámogatás igénybevétele.

– **Más országokkal összehasonlítva most mi a helyzet?**

– Magyarország az átlag felett volt a 2021-es 1,61-es értékkel. Ezzel akkor ott voltunk az európai élmezőnyben. Most már megint 1,5 alatt vagyunk, a mutató 2025-ben 1,31 volt. A KSH adatai szerint februárban a becslést érték 1,34, ami az európai átlag körül van.

– **Milyen társadalmi gondokat okoz a népesség csökkenése?**

– Nem önmagában az a fontos, hogy egy országban hányan élnek, hanem az, hogy a lakosságszám és az arányok miként változnak. Nálunk és a nyugati világban a népesség csökkenése elsősorban gazdasági probléma, mindenekelőtt a nyugdíjrendszer fenntarthatósága miatt. Magyarországon, mint a legtöbb európai országban, felosztó-kirovó rendszer van, vagyis a nyugdíjak alapját a mostani befizetések képezik. 2023-ban száz keresőre 32 nyugdíjas jutott. Ha kevesebb gyerek születik, akkor hosszabb távon csökkenni fog azoknak a száma is, akik dolgoznak. Ez azt jelenti, hogy növekedni fog a száz dolgozóra jutó nyugdíjasok aránya, ami hosszú távon nem fenntartható. De vannak más következmények is. Ha egy iskola- és intézményi hálózatot arra építünk, hogy minden évben megszületik bizonyos számú gyerek, és ez végül nem valósul meg, az rendszerszerű problémákat fog okozni. Ezen túl egy öregedő társadalomnak más a dinamikája, mint annak, ahol sok a fiatal. Az a társadalom innovatívabb, ahol sok fiatal él.

– **Az elöregedő társadalom a szociális intézményrendszert is megterheli.**

– A várható élettartam növekedése nem azt jelenti, hogy az emberek a magas kort egészségesen érik meg. Sok esetben az idős emberek hosszabb ideig jelentenek kihívást az egészségügyi rendszernek, miközben csökken azok száma, akiknek el kellene látni őket.

– **2010 és 2020 között érezhető volt némi változás, de ez csak mérsékelte a folyamatokat. Szociológusként hogyan értékeli ezt az időszakot?**

– A már említett három tizedes emelkedés ugyan nem tűnik olyan soknak, de valójában egy hatalmas növekedés. Európa legutolsó helyéről a középmezőny elé kerültünk. Ez részben a családpolitikának köszönhető, de legalább ilyen mértékben más tendenciáknak is. A 2008–2009-es pénzügyi válság után a magyar gazdaság is kilábal a gödörből, ez pedig a termékenységi rátára is pozitív hatással volt. Ugyanakkor nehéz

különválasztani, hogy ebben a növekedésben, ami kétségtelen, mekkora szerepe van az élet minden terét érintő általános javulásnak, és mekkora a hozzáadott értéke annak, hogy a kormánypolitikában központi szerepet kapott az a családpolitika, aminek elsődleges célkitűzése volt a születésszám növelése. Bár nem áll rendelkezésre kontrollcsoport, de azért meg lehet nézni, mi volt más országokban. Lengyelországban csökkenés volt tapasztalható, Szlovákiában növekedés, ám nem ilyen nagy mértékű. Csehországban viszont 1,5–1,8-ra ment föl ez az érték, bár ott nem áldoztak ilyen nagy összegeket erre, inkább célzott, hatékony intézkedéseket hoztak.

– A szakemberek beszélnek az úgynevezett tempóhatásról: a gyermekvállalás időben előrébb kerülhet, anélkül, hogy a teljes gyermekszám hosszú távon növekedne.

– Igen, egyébként ugyanez elmondható a hetvenes években született gyerekekkel kapcsolatban is. Azt is látni kell, hogy az általános tendencia szerint eltolódik az első gyerek vállalásának ideje, a nők most már átlagosan harmincéves koruk után szülnék először. Ez pedig azt is jelenti, hogy csökken a gyermekvállalás lehetséges időszaka, és így a megszülető gyermekek száma is.

– Azt is látjuk, hogy nem minden társadalmi réteget érték el a családpolitikai intézkedések.

– Valóban, ezek alapvetően a középosztályt célozták meg, a kormányzat őket kívánta megerősíteni. Így viszont nem érték el az alsó rétegeket, akik saját erő, stabil bejelentett munkaviszony vagy hitelképesség hiányában gyakran nem vehettek részt a programokban, és akik számára az adókedvezmény is kisebb mértékű támogatást jelentett. Az intézkedések hatékonysága is vizsgálható, hiszen például felmerül a kérdés, vajon az a jó, ha az állam új lakás vásárlására adja a pénzt, ami azután emeli az ingatlanárakat, vagy az, ha bérlakásokat építenek, és ezzel egy időben jogszabályokkal erősítik a bérlők védelmét, segítve a hosszú távú szerződések létrejöttét. Persze az is igaz, hogy a magyar ember számára hagyományosan inkább a saját lakás jelent biztonságot, még akkor is, ha sokat kell áldoznia rá. De ennek nem felétlenül kell így maradnia, főként, ha a lakhatási problémák jelentik a gyermekvállalás egyik fő gátját. Azt se felejtjük el, hogy nálunk a lakásépítések ösztönzése kiemelt gazdasági cél volt. Az az érzésem, hogy nehéz volt a több célt egyszerre kiszolgálni.

A bölcsődei hálózatot itthon is fejlesztették, ez is hatással van a születésszámra. Ugyanakkor például nagyvárosok agglomerációjában továbbra is hiány mutatkozik ezen a téren. Mint ahogy az sem mellékes, hogy mennyire terjedt el egy országban a rugalmas, részmunkaidős foglalkoztatás, ami a csehországi növekedés egyik kulcsa. Magyarország ebben sereghajtó az Európai Unióban. A családi pótlék pedig egy jottányit sem emelkedett, ami a szegényebbek számára jelentett volna segítséget. A számok

viszont azt mutatják, hogy noha a magas jövedelmű, diplomás nők körében nőtt leginkább a termékenység, az alsóbb rétegeknél mindezek ellenére továbbra is több gyerek született, jóval nehezebb körülmények közé.

– Ezek szerint a 2010 utáni időszakban, legalábbis a koronavírus-válságig, több gyereket vállaltak a családok, mint egyébként vállaltak volna?

– A kormányzati intézkedések nem azt célozták, hogy a nők több gyereket akarjanak szülni, hanem azt, hogy a tervezett, de meg nem született gyerekek megszülethessenek. Számos kutatás során vizsgálták, hogy hány gyereket szeretne egy fiatal. Ha a vágyakat összeadjuk és átlagoljuk, akkor egy 2 feletti szám adódik, ami jóval magasabb annál, mint ami aztán meg is valósul. Vagyis a kormány igazából nem tett



más, csak „segíteni próbálta” megszületni azokat a gyerekeket, akiket az emberek szerettek volna, de valamilyen okból mégsem születtek meg. A magyar társadalom gyerekcentrikus. Akik nem terveztek házasodni, még azoknak egy jelentős része is szeretne gyermeket. Az utóbbi évek családpolitikája igazából valami olyasmire rezonált, ami még ma is ott van a közgondolkodás mélyén.

– A nyugati államok a súlyos munkaerőhiányt úgy szeretnék pótolni, hogy ösztönzik a bevándorlást. A demográfiai problémákra megoldást jelenthet a migráció?

– Ha csak a számszerűséget nézzük, akkor a tömeges migráció növeli a népességet, ez nem vitás, és ha többen dolgoznak, több lesz az állam bevétele is. Csakhogy ez felvet sok egyéb kérdést is. Nem mindegy, hogy mennyire különbözik a bevándorló és a befogadó ország kultúrája. Komoly problémákat okozhat egy társadalomban,

ha a bevándorló nehezen alkalmazkodik a helyi körülményekhez, ahogy az is, ha a többségi társadalom eleve elutasító az érkezőkkel szemben. Németországban például 2015-ben jelentős támogatottsága volt a szír menekültek befogadásának, akik nagy többségét mára sikerült is integrálni a munkaerőpiacon. Ugyanakkor az is látszik, hogy mára erősen megosztja a német társadalmat ez az intézkedés, elég, ha a bevándorlásellenes AfD erősödésére gondolunk.

– Hogyan lehet elősegíteni a demográfiai helyzet változását? Szükséges-e beavatkozni, vagy meg kell várni, amíg az alacsonyabb népességre áll be a rendszer?

– A mindenkori kormánynak van erre hatása, és az sem ördögötől való, ha a termékenységi rátát különféle politikai-gazdasági eszközökkel növelni akarja. A kérdés az, milyen módon és

hatékonysággal teszi. Az egészségügyi helyzeten úgy is lehet javítani, hogy több kórházat építenek, több orvost képeznek ki, de úgy is, hogy javítják az emberek egészségtudatosságát, és futópályákat, közfelhasználású sportlétesítményeket hoznak létre. Visszatérve a cseh példához, egy átgondolt, hosszú távra tervezett bér lakás-program vagy a nők rugalmas munkaerőpiaci visszailleszkedését támogató intézkedések is a megoldások között szerepelhetnek. Az is sokat jelent, ha az emberek egy biztosabb jövőképet látnak maguk előtt. A középosztály erősítése önmagában jó gondolat, csak ha közben a legesetettebbekre nem gondolunk, ha növekednek a különbségek, akkor az társadalmi feszültségekhez vezet. Olyan megoldást kell találni – ez pedig az egyházak megközelítéséhez is közelebb áll –, hogy a szegényebbek is részesülhessenek a támogatásokból.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

Megújulási lehetőség az egész egyházközség számára

Elsőáldozás Pasaréten

Tavaszi vége, nyár eleje hagyományosan az elsőáldozás időszaka. A Budapest-Pasaréti Pádúai Szent Antal Plébánián mintegy félszáz gyermek készült arra, hogy pünkösdhétfőn Jézussal találkozzon az Eucharishtiában. Az elsőáldozásra való felkészülésről, illetve a szentség vétele utáni pasztorációról Magyar Gergely OFM plébánost és Riba Katalin hitoktatót kérdeztük.

Szervezés, logisztika, odafigyelés, hogy gyönyörű legyen az ünnep az elsőáldozók és családjaik számára – mindez fontos része az elsőáldozás alkalmára való közvetlen előkészületnek. Különösképpen vonatkozik ez a nagy létszámú pasaréti ferences plébániára, ahol idén mintegy félszáz gyermek várta a nagy napot. Magyar Gergely OFM plébános a távolabbi előkészületről beszél és a lényegről, az Eucharisztia szentségével való találkozásról, hitünk misztériumának teljességéről, amit semmilyen mellékkörülmény nem homályosíthat el a pünkösdhétfői ünnepen és azután sem.

„Az elsőáldozás maga a csúcs, de nagyon fontos a felkészülés egy éven át tartó időszaka is. Az elsőáldozóink rendszerint harmadik osztályos iskolás gyerekek, akiket igyekszünk megismertetni hitünk alapjaival. Úgy látom, hogy ez a hosszú előkészület a plébániai evangelizáció része – mondja a ferences plébános. – Minden keresztény hívőnek feladata az evangélium hirdetése. Intézményes szinten (a plébánián) ez többek között úgy történik, hogy a gyerekeket bevezetjük a szentségek misztériumába. Gondoljunk csak arra, hogy sok szülő a gyermeke keresztele után az elsőáldozás és az arra való felkészülés alkalmával »találkozik« ismét a plébániával, a gyerekek pedig életükben először tapasztalják meg, hogy mit jelent megszabadulni a bűntől. Úgy látom, hogy a felkészítés a szentség vételére elengedhetetlenül fontos – ez maga az evangelizáció.”

Sőt, ahogy Magyar Gergely hozzáteszi: ez tulajdonképpen családpsztoráció. „Itt, Pasaréten a felkészülés évében három alkalommal hívom össze a szülőket, és katekézist tartok nekik. Első találkozásunkkor általánosságban a szentségekről, azután kifejezetten a szentgyónásról, azaz a kiengesztelődés szentségéről, majd az Eucharisziáról. A katekézisek révén közvetlen kapcsolatba kerülünk az elsőáldozók szüleivel, akiknek a házassága, szentségi élete adott esetben eléggé kócos vagy éppen semmilyen. Ilyenkor találkozunk azokkal a felnőttekkel is, akik a gyerekük elsőáldozása



kapcsán jelennek meg a plébánián, az ő házasságukat például a Szenttel való új találkozás által is segíteni tudjuk.

Ugyanakkor megemlítenék egy harmadik fontos szempontot is – folytatja Magyar Gergely. – Az elsőáldozás az egyházközség szeme előtt történik, közösségi aktus, még akkor is, ha nincs jelen az egész plébániai közösség: együtt imádkozunk az elsőáldozókért, a hitben való növekedésükért, és ez a közösségi vonatkozás abban is megnyilvánul, hogy az ünnep a már régóta gyónó és áldozó keresztények számára is a megfrissülést jelenti valami módon: megújulási lehetőség, amikor számot vethetünk azzal, hol is tartunk a hitben.”

Pasaréten az a szokás, hogy a felkészülés elején, egy ünnepi alkalommal (elsőáldozók kiválasztása) a szentmiséhez kapcsolódva, a leendő elsőáldozó gyerekek kapnak egy-egy kártyát, amelyen a nevük olvasható, majd a templom padsoraiban ülő felnőttek közül kiválasztanak valakit, akihez odalépnek, átadják neki a kártyát, és megkérik, hogy az illető imádkozzon értük. „Azt gondolom, ha valaki kap egy ilyen felkérést, azt komolyan is veszi, megtisztelve érzi magát, és a gyerekeknek is

jóleső érzés, hogy számontartják őket, imádkoznak értük” – mondja a pasaréti plébános.

A felkészülés konkrét tartalmával kapcsolatban Magyar Gergely kifejti: „A gyerekeknek egyrészt meg kell ismerkedniük hitünk alapjaival, a legfontosabb imádságokkal, másrészt ez a folyamat misztagógikus, ami azt jelenti, hogy nemcsak a tudás, az ismeret a fontos, hanem az, hogy valamiképpen az elsőáldozó egész személyiségét bevezetjük a misztériumba, hogy az életévé válhasson a kereszténység. Azt gondolom, hogy hét- és kilencéves koruk között a gyerekek hihetetlenül nyitottak és fogékonyak a misztériumra, ugyanakkor már elég érettek arra, hogy meg tudják különböztetni a mesétől a valóságot, és felfogják, hogy a pap által konsekrált ostya már nem csupán egy ehető ostyadarab. Ez fontos, hiszen Pál apostol mondja, hogy megkülönböztetés nélkül senki se egye Krisztus testét (1 Kor 11,27–29), tehát az áldozónak tudatában kell lennie annak, hogy az Úr testét veszi magához.”

Pasaréten az elsőáldozók nagy számára tekintettel szeptemberben több csoport is indult. Az egyiknek a hitoktatója, Riba Katalin – aki másodmagával tartja a felkészítést a gyere-

keknek –, azt mondja, mindig nagyon különleges az elsőáldozásra készülő hittancsoport. „A gyerekek érzik, hogy ez más, mint az iskolai hitoktatás. Ősszel még azzal szembesültem, hogy a csoportban több a szétszórt vagy hangoskodó gyerek, de ahogy időben közeledtünk az első gyónáshoz, volt, aki megváltozott – hozzákomolyodott a szentséghez. Fontos persze a szülői háttér is. Itt, Pasaréten látszik, hogy a gyerekek többnyire a rendszeresen templomba járó családokból érkeznek.”

A plébános által említett misztagógiával kapcsolatban a hitoktató kifejti: „A felkészítés során a gyerekek istenkapcsolatát alapozzuk meg. Lényeges például az, hogy az első gyónás előtt ne legyen bennük félelem. Nem azt kell hangsúlyoznunk, hogy milyen bűnös és rossz emberek vagyunk. Bár a bűnt sem szabad tagadnunk, elsősorban a remény a fontos, az, hogy Isten mindig vár minket, és bármilyen mélységbe kerülünk, vissza lehet fordulni, vissza lehet térni hozzá. Amikor erről beszélünk a gyerekeknek, a hittanterem közepére állítok egy széket, és elmondom nekik, hogy ez a szék most Istent jelképezi, akitől eltávolodhatunk azzal, hogy bűnt vagy bűnököt követünk el, sőt, még ki is mehetünk a teremből – de mindig van visszaút. Fontos beszélnünk a gyerekeknek arról is, hogy ha úgymond csak »pici bűnököt« követünk el, akkor is távolodunk Istentől, csak éppen tyúklépésben. Milyen jó, ha vissza tudunk fordulni erről az útról! Mindezzel azt szeretném elérni, hogy a megbocsátás, az újrakezdés lehetősége mindig ott legyen a lelkük mélyén, hiszen ki tudja, felnőtként majd merre sodorja őket az élet.”

Riba Katalin azt is hangsúlyozza, a felkészítés során a hitoktatók törekednek arra, hogy felkeltse a gyermekekben a vágyat az Istennel való találkozásra. „Nekem is vannak kisgyerekeim, tudom, hogy nem mindig szeretnek misére



menni. De a hittanóra éppen azért van, hogy a fiatalok megértsék, mi történik a szentmisén, azért, hogy tudatosan lehessenek jelen. Ha van kellő ismeret, akkor már a jelenlét is tudatosabb. A misére járást az egyik evangéliumi példázat képével szoktam beszélni. A példázat egy királyról szól, aki lakomát rendez, de a meghívottak nem jönnek el. Ehhez kapcsolódva kérdezem meg a gyerekeket: Szerintetek, milyen lenne egy tökéletes születésnap buli, amit ti rendeztek? S milyen érzés lenne számotokra, ha azok, akiket meghívtatok, nem jönnének el? Jézus minden szentmisén kiteszi magát ennek. Amikor nincs

kedvünk misére menni, akkor valójában a vele való találkozásra mondunk nemet. Úgy hiszem, ha a gyerekek elgondolkodnak ezen, talán kevésbé lesz unalmas számukra a mise; ha találnak kapcsolódási pontokat, amikre figyelni tudnak, akkor már beljebb vagyunk és haladunk. Látom is, ahogy alakulnak az év során. Sokat beszélgetünk, vannak kérdéseik, akár provokatívak is, és nagyon jó, hogy ezeket is fel merik tenni.”

A szülőikkel való kapcsolattartásról szólva a hitoktató elmondja: „Azt tapasztaljuk, hogy egyre több a figyelemzavaros, viselkedési problémákkal küzdő gyerek. Az ő szüleikkel nagyon fontos a jó, bizalmi kapcsolat, és idén ez remekül működött. Ha a szülő megosztja velünk a gyerekekkel kapcsolatos nehézségeket, akkor mi is máshogy tudunk viszonyulni hozzájuk, a tanításban is más módszereket alkalmazunk.”

Arra a kérdésemre, hogy mi történik a hittanosokkal az elsőáldozás után, Riba Katalin így válaszol: „A nyár beköszöntéig igyekszünk még néhány hittanórán együtt lenni velük. Hálakört tartunk, megosztásokra lesz lehetőség, ahogy az első gyónás után is történt. Persze, nem a gyónás tartalmáról beszélgettünk, hanem arról, hogy izgultak-e, és hogy mennyire volt felszabadult a lelkük a gyónás után.”

Beszélgetésünk végén Riba Katalin még elmondja: „Az elsőáldozókat továbbra is hívjuk és várjuk Pasarétre, a plébániára, hittanra, a gyerekkórusba vagy a ministránsközösségbe. Persze, nem mindenkinek fér bele az idejébe, hogy idejárjon, biztos lesz lemorzsolódás. Mindenesetre a korábbi évekből ismerek olyan fiatalokat, nem is keveset, akik egyházi iskolába járnak, de kapcsolódnak a plébániához is.”

Körössi L.

Fotó: Kormány Gábor (archív)



Isten vonzásának titkai

A hivatásokért imádkoztak Bodajkon

A Boldogságos Szűz Mária, az Egyház Anyja emléknapján, május 25-én, pünkösdhétfőn Spányi Antal megyéspüspök meghívására Bodajkon, a Segítő Szűz Mária-kegyhelyen gyűltek össze a Székesfehérvári Egyházmegye papjai, szerzetesei és a hívek a hivatásokért ajánlott imánpra, melyen idős és fiatal papok, szerzetesi közösségekben élők tettek tanúságot a megszentelt élet ajándékairól, küldetésükről.



Az ünnep kezdetén Hajdu Ferenc helynök, nagyrépost köszöntötte a pünkösdkor püspöki beiktatásának 23. évfordulóját ünneplő Spányi Antalt. „Bodajkra érkezni mindig ünnep a léleknek és a szívnek, de ma különösen azért is, mert ahogy itt vagyunk, megmutatjuk az Egyház igazi arcát – kezdte szentbeszédét

a főpásztor. – Az Egyház tanítása szerint ott van a krisztusi közösség, ahol a püspök köré összegyűlnek a papok, a szerzetesek, a világi hívek, és együtt, egy szívvel, egy lélekkel imádkoznak és könyörögnek az Úrhoz.”

„Rajtunk is múlik, hogy a közösségeink elnéptelenednek-e papság híján, hogy a szemináriumok kiürülnek-e, a kolostorok és zárdák megszűnnek-e, vagy pedig sikerül a hivatást megsejtenni, a hivatás örömet megmutatni, a szépségét megélni, és példát mutatni a fiataloknak, minden embernek. Itt vagyunk, hogy könyörögjünk és kérjük az Urat, küldjön munkásokat az ő aratásába, mert az aratni való sok, de a munkás kevés, és a kevés munkás nem győzi az aratást” – hangsúlyozta Spányi Antal püspök, majd a bodajki Szűzanyához fohászkodott: erősítsen meg minket, hogy Krisztus szeretetével igazabbá, jobbá tudjuk tenni a világot, az összes magyar szenttel és az Egyház szentjeivel együtt mondott imáinkkal.

A szentmisét követően tanúságtételek hangzottak el. Mórocz Tamás kegyhelyigazgató, kanonok, címzetes apát az idős papok tiszteletéről és a velük való törődésről osztotta meg személyes élményeit. Kelényi József atya, aki 2003-ban talált otthonra a premontrai szer-

zetesközösségben, az életét meghatározó papi személyek hatásairól beszélt, jezsuita nagybátyjáról, bencés unokatestvéréről, Kozma Imre és Lénárd Ödön atyákról; majd az élő krisztusi közösségekről, a cserkészekről, a Regnum Marianumról és családi közösségről, amelyek segítettek a szerzetesség felé vezető úton. Az állandó diakonátusra készülő Simon Péter feleségével együtt tett tanúságot közös útjukról Isten szolgálatában.

Brückner Ákos Előd OCist így foglalta össze hosszú élettapasztalatát a szerzetesi és papi hivatásról: „Arra ébredtem ma, hogy a hajnali zsolozsmában ez a mondat szerepelt: »Jó az Istennel lennem.« Amikor az Állami Egyházügyi Hivatal kidobta a szemináriumából, erre Isten válasza az volt, hogy egy éven belül már az ő papja lehetett, majd hamarosan a kispapok spirituálisa, lelki támasza, beszélgetőtársa. Beszélt a fiatalok között megtapasztalt hitbeli ébredésről is, ami – mint mondta – reményt ad, amikor a világban hangos a gonoszság.

A domonkos közösség két fiatal tagja, Izabella nővér és a délvidéki származású Bernadett nővér őszintén tárták a hívek elé Isten hívására való válaszájuk küzdelmeit, és azt, hogy szerzetesként értelmes és boldog életet élhetnek.

A bodajki imánapon idén sem maradt el az elhunyt papokért mondott imádság az altemplomban, majd az oltárkerülés szép hagyománya a Segítő Szűz Mária kegyképe körül.

Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye/Berta Kata
Fotó: Berta Gábor

Fogyatékkal élők búcsúja Máriagyűdön

Minden alkalommal túlszordul a szeretet tölti be a máriagyűdi bazilika falait, amikor fogyatékkal élő embertársaink búcsúját rendezik meg hazánk legősibb Mária-kegyhelyén. Idén május 22-én, pénteken mintegy száznyolcvan-an érkeztek a kegyhelyre, hogy a máriagyűdi Szűzanya oltalmát és közbenjárását kérjék életükre.

A búcsúi szentmisét Keresztes Andor máriagyűdi plébános és Kovács József pécsi káplán mutatta be a kegyhelyi Sarlós Boldogasszony-bazilikájában. A szentmise szónoka, Kovács József káplán interaktív módon vonta be kérdéseivel a résztvevőket szentbeszédébe, melyben a Jőistennekünk adott legnagyobb ajándékáról beszélt a gyermekeknek. Elmondta,

hogy Isten ajándéka személyes, személyre szóló, és csak nekünk készült.

Ezt az elgondolkodtató ajándékot be is mutatta: aki vállalkozott rá, egy dobozba tekintve saját tükröképét pillanthatta meg, amely Isten egyedi arcát és a mindenkiben közös isteni képmást jelképezte. A szentbeszéd kulcsüzenete az volt, hogy az Istentől kapott emberi élet a létező legnagyobb ajándék, ennél nagyobb Isten nem adhat számunkra. A liturgia zárásaként a résztvevők a hagyományos szeretetvendégségen, majd zenés szabadtéri foglalkozáson vettek részt a kegyhely udvarán.

Forrás: Pécsi Egyházmegye
Fotó: Máriagyűdi kegyhely



Templomszentelés Nyíregyháza-Rozsrétszőlőn



Nyíregyháza új görögkatolikus templomát, a Boldog Orosz Péter-templomot május 25-én, pünkösdhétfőn szentelték föl. A településrészi közössége ezen a napon első ízben ünnepelhette a Szent Liturgiát és az Eucharisztia közösségét az új szakrális térben.

A nyíregyháza-rozsrétszőlői görögkatolikus egyházközséghez tartozó hívek korábban a parókia pincehelyiségében gyűltek össze a szertartásokra, a pünkösdhétfői ünnepen azonban már méltó saját hajlékban mutathatták be a legszentebb áldozatot. Az ünnepi esemény kezdetén Szocska Ábel nyíregyházi megyéspüspök részletesen ismertette a jelenlévőkkel a templomszentelés és az oltár felkenésének szimbolikus lépéseit.

A Szentháromság ünnepén végzett szertartás egyben az első olyan templom szentelése volt, amelyet Boldog Orosz Péter vértanú püspök kegyelmébe ajánlottak, hirdelve az

elszigeteltség felett diadalmaskodó keresztény szeretetközösség erejét.

A szertartáson jelen voltak többek között a közösség előző szolgálattevői, a kerület papsága; Gánicz Endre Sándor atya, az egyházmegye főhelynöke, Horváth Tamás atya bírósági helynök és Dobos András atya, a Görögkatolikus Papnevelő Intézet rektora. A főpásztor ünnepi beszédében rámutatott a Szentháromság titkára, amely a tökéletes szeretetközösség örök mintája. Az ikonosztázion királyi ajtaja fölötti, még üres ívbe is Andrej Rubljov ismert ábrázolását, a *Szentháromság-ikont* szeretnék majd megfestetni.

A rozsrétszőlői templom felépítése a helyi hívek összefogásának köszönhető, amely kézzelfogható választ ad a mai kor egyik legfájóbb sebére, az egyre növekvő társadalmi elszigeteltségre – fogalmazott Szocska Ábel. Boldog Orosz Péter a legkeményebb egyházüldözés idején szenvedett vértanúságot az Egyházért, a híveiért és a közösségért,

melyben a krisztusi szeretetet tudta megélni – emlékeztetett a püspök.



A szertartáson hálával emlékeztek meg Miló Miklós atyáról, aki annak idején elsőként hallotta meg a rozsrétszőlőiek hívó szavát, valamint Szabó Tamás atyáról, aki a közösség építésével lerakta a mai templom legmélyebb lelki alapjait.

A köszönetnyilvánítások alkalmával Bodnár Attila atya is ajándékot vehetett át, akinek a munkája a mai napig zsinórmértékül szolgál. Külön köszöntötték a templom tervein dolgozó, a templom mintájaként szolgáló mezőkövesdi templom tervező művészt is.

A templom felépülése hatalmas összefogást igényelt. Kovács Csaba pasztorális referens atya, a közösség jelenlegi szolgálattevője ezért köszönetet mondott minden anyagi és szellemi támogatásért, áldozatért és a testvéregyházak közösségei részéről érkező segítségért is. Szocska Ábel megyéspüspök Kovács Csaba pasztorális referens immár templom-építő papként érdemesnek találta az ezüst papi mellkereszt viselésére, melyet a liturgia végén adott át neki. Boldog Orosz Péter Pál vértanú püspök ereklyéjét a róla készült ikonba helyezte el ünnepélyesen a főpásztor.

Forrás és fotó: Nyíregyházi Egyházmegye

Csepellényi György OSPPE emlékezete

Ifjúsági zarándoklatot és érseki szentmisét tartottak május 29-én Csepellényi György pálos szerzetes boldoggá avatásáért Egerfarmsón. A liturgia elején Liga Konrád fűzesabonyi plébániai kormányzó köszöntötte Ternyák Csaba egri érseket, a szentmise főcelebránsát, Czapkó Mihályt, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia irodaigazgatóját, a boldoggáavatási ügy posztulátorát, valamint a zarándok fiatalokat.

A zarándoklaton csaknem négyszáz fiatal vett részt. Liga Konrád plébániai kormányzó kiemelte: a zarándokok mindig valaki felé közelednek. Ez pedig nem más, mint a mi Urunk, Jézus Krisztus. Ternyák Csaba érsek köszöntőjében reményét fejezte ki, hogy Csepellényi György az Egyház hivatalosan is elismert vértanúja lesz. A település polgármesteréhez szólva hangsúlyozta: a mai korban az egerfarmosi születésű Kándó

Kálmán már nem vonz tömegeket a faluba, a településen vértanúhálált halt Csepellényi György miatt azonban már most ennyien útnak indultak, és ellátogattak a piciny templomba. Az érsek arra szólította fel a jelenlévőket, hogy erősödjenek meg Jézus Krisztushoz való elkötelezettségünkben.

A szentmise szónoka Czapkó Mihály, a boldoggáavatási ügy posztulátora volt. Homíliájában a fiatalokhoz fordulva bemutatta a vértanú szerzetes példájának ma is aktuális üzenetét. Örömmel állapította meg: még soha nem volt ilyen nagy létszámú zarándoklat Csepellényi György boldoggá avatásáért. Reményét fejezte ki, hogy a közös út és a találkozás segíti a résztvevőket abban, hogy közelebb kerüljenek a 17. századi pálos szerzetes lelkiségéhez.

Czapkó Mihály posztulátor párhuzamot vont a közelmúltban szentté avatott, fiatalon elhunyt Carlo Acutis és Csepellényi György között. Mindketten Krisztus iránti szeretetükkel és hiteles életükkel



mutatnak utat a fiataloknak. A homília központi gondolata az volt, hogy a szentek nem elérhetetlen, különös emberek, hanem olyanok, akik komolyan vették a valóságot, amelyben éltek, és Krisztus tanítása szerint alakították az életüket. A fiatalok által keresett értékek – a béke, az igazságosság, az irgalmasság, a szeretet és a biztonság – mind jelen voltak Csepellényi György életében.

Különös jelentőséget adott a zarándoklatnak, hogy a résztvevők

azon a helyen gyűltek össze, ahol egykor Csepellényi György földi maradványai nyugodtak.

A szónok arra buzdította a fiatalokat, hogy mindennap szánjanak időt az Istennel való találkozásra, mert a lélek erejét az imádság táplálja. Ugyanakkor tanuljanak meg megbocsátani is, ahogyan Krisztus és a vértanú Csepellényi György is megbocsátott üldözőinek.

**Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Szent István Televízió**

Élő kapcsolat Krisztussal

Jubiláns papok vallomásai a hivatásukról

Jézus Krisztus, az Örök Főpap ünnepéhez kapcsolódva május 28-án papi rekollekcióra gyűltek össze a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye papjai az egyházmegyei katechetikai központban, Debrecenben.

A rekollekción – amelyen Bosák Nándor, az egyházmegye nyugalmazott megyéspüspöke is részt vett – személyes tanúságtételek hangzottak el: az idén szentelésük jubileumát ünneplő papok osztották meg gondolataikat és tapasztalataikat hivatásuk örömeiről. Szavaikban visszatükröződött a Krisztussal való élő kapcsolat, a szolgálatban megélt hűség, a hála, valamint az öröm, amely a papi élet mindennapjaiban is erőt ad.

Az idei esztendő jubilánsai: Marossy József – pappá szentelésének 50. évfordulóját ünnepli. Beregsurányban született 1952-ben, 1976-ban szentelték pappá Mérken.



Több évtizeden át szolgált Tiszaszalkán, jelenleg Vásárosnamény plébánosa.

Németh János – pappá szentelésének 25. jubileumát ünnepli. 1973-ban született Mátészalkán, 2001-ben szentelték pappá Nyíregyházán.

Szolgált többek között Polgáron, Debrecenben és Kisvárdán, jelenleg Mezőladány plébánosa. 2025-ben a Szent Péterről nevezett sárvári apáti címet kapta.

Lengyel József – 25 éve szolgál papként az egyházmegyében. Vá-

sárosnaményban született 1971-ben. 2001-ben szentelték pappá Nyíregyházán. Jelenleg a leveleki egyházközség plébánosa, szolgálata több település hívó közösségére is kiterjed, továbbá a nagykállói kerület esperese.

Kerekes László – szintén 25 éve részesült a papszentelés kegyelmében. Debrecenben született 1973-ban, 2001-ben szentelték pappá Nyíregyházán. Káplánként szolgált Debrecenben és Nyíregyházán, később Berettyóújfalu, Dombrád és Gészteréd plébánosa lett. Jelenleg Gészteréden teljesít szolgálatot.

A rekollekciót követően Palánki Ferenc megyéspüspök szentmisét mutatott be a debreceni Szent Anna-székesegyházban.

Az egyházmegye papjai közösen adtak hálát papi hivatásukért, különösen is a jubilánsok életéért és szolgálatáért.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Martos Levente Balázst választották meg a Keresztény–Zsidó Tanács elnökévé

A Keresztény–Zsidó Tanács Egyesület május 28-án tartotta meg évi rendes közgyűlését. A testület elnöke, Székely János szombathelyi megyéspüspök korábban lemondott pozíciójáról, ezért a közgyűlés fő napirendi pontja az elnök-választás volt.



A tanácstagok a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia jelölése alapján Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspököt választották meg új elnöknek. Az elnökség további tagjait illetően nem történt változás: a társelnök Radnóti Zoltán, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége főbbja; az alelnökök Szent-Iványi Ilona, a Magyar Unitárius Egyház lelkesze és Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház nyugalmazott püspöke.

A közgyűlés halálával tekint vissza az egyesület eddigi tevékenységére,

és köszönetét fejezi ki Székely János leköszönő elnöknek, valamint munkatársának, Bánlaki Zsanettnak. Egyúttal szeptember 24-ére konferenciát hirdet *Megszentelt helyek, idők, igék* címmel.

Forrás:

Központi Papnevelő Intézet

Fotó: Merényi Zita

BALTIKUMI ZARÁNDOKKÖRÚT

LITVÁNIA, LETTORSZÁG ÉS ÉSZTORSZÁG

2026. július 5-13.

(9 nap / 8 éjszaka)

LELKIVEZETŐ:

Martos Levente Balázs segédpüspök

ZARÁNDOKLATVEZETŐ:

Kuzmányi István diakónus,
a Vilnius és Litvánia útikönyvek szerzője



További információ és jelentkezés:
VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

Meghívó

Zsódi Viktor piarista tartományfőnök **Tárlatok fel örök kapuk – Keresztény nevelés és lelkiesség a 21. században** című kötetének bemutatójára kerül sor **június 12-én, pénteken 16 órakor a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola dísztermében (Budapest V., Piarista köz 1.).**

A kötetet bemutatják: **Udvardy György** veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökhelyettese és **Lobmayer M. Judit**, a Boldogasszony Iskolanővérek magyar tartományfőnöknője. A jelenlévőket **Kuzmányi István**, a Magyar Kurír és az Új Ember főszerkesztője köszönti. A részvételi szándékot kérik a titkarsag@piarista.hu e-mail címen jelezni június 8., hétfőig.



Jézus közénk jött

Boldog Apor Vilmosra emlékeztek Győrben

A rábízottakért életét adó jó pásztorra, Boldog Apor Vilmos vértanú püspökre emlékeztek Győrben liturgikus emléknapján, május 23-án. A Nagyboldogasszony-székesegyházban szentmisét mutatnak be, amelynek főcelebránsa és szónoka Böcskei László nagyváradai megyéspüspök, a Romániai Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt.

A szertartáson Veres András győri megyéspüspök, Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspök, Németh Gábor, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára, a Brenner János Hittudományi Főiskola rektora, Kálmán Imre püspöki irodaigazgató, Reisner Ferenc általános püspöki

Boldog Apor Vilmos a Nagyváradai Egyházmegyében kezdte meg papi szolgálatát.

Böcskei László köszönetet mondott a meghívásért, és kiemelte: Boldog Apor Vilmost ők is a magukénak érzik, személyét Nagyváradon is mély tisztelet övezi, élete pedig mindmáig követendő példát jelent. Arra hívta a híveket, hogy a szentmisében közösen imádkozzanak népünk vezetőiért, hogy azok bölcs döntéseket hozzanak, valamint papjainkért, hogy hi-



helynök, valamint Böcskei Győző, a győri székesegyház plébánosa koncelebrált.

A Győri Egyházmegye papsága és a hívek a szentmisében megemlékeztek arról, hogy Boldog Apor Vilmost, az akkori gyulai plébánost nyolcvanöt évvel ezelőtt nevezte ki XII. Piusz pápa az egyházmegye hetvenharmadik főpásztorává.

A szertartás elején Veres András köszöntötte a püspöktársakat, az egyházmegyei rekollektációra egybegyűlt papságot, a híveket, a Magyar Máltai Lovagrend képviselőit, valamint a Boldog Apor Vilmos Imaszövetség tagjait. A megyéspüspök halálával emlékezett meg a Nagyváradai Egyházmegye és a Győri Egyházmegye lelki összetartozásáról, hangsúlyozva, hogy

telesen hirdessék és mindennapi szolgálatukban is megéljék Krisztus igazságát, a hívek megbecsülésétől övezve.

Homíliájában Böcskei László a keresztény emberről beszélt: „nem idejétmúlt létező”, de nem is álmodozó, aki elfordítja arcát a Föld sebeitől, és nem is pusztán földi ember, aki mindent csak a „por”, a haszon, az erő és a pénz szemszögéből értelmez. A keresztény ember „felfelé tekint, lábával a földbe gyökerezik, kezével készen áll a szolgálatra”. Boldog Apor Vilmos ennek adta példáját – mondta.

A püspök hangsúlyozta, az Egyházat „egy láthatatlan kötőanyag” tartja össze: „az imádság és az engesztelés”. Vannak papi hivatások,

megtérések és döntések, amelyek mögött „egy nagymama rózsafüzér-imája” vagy „egy közösség kitartó imája” áll. Hálát adott a Boldog Apor Vilmos Imaszövetségért, és azért ajánlotta fel saját imádságát, hogy „életünkben megszülessen a szent egyensúly”: szemünk az égre tekintsen, lábunk a földbe gyökerezzen, és kezünk készen álljon a szolgálatra. Befejezésül Pál apostol szavait idézte: „Senki és semmi nem szakíthat el minket Isten szeretetétől, amely Krisztus Jézusban van.”

Veres András 2017. február 2-án, a megszentelt élet napja alkal-

mából alapította az Apor Vilmos Imaszövetséget, amelynek tagjai kötelezettséget vállalnak arra, hogy mindennap elmondanak egy, a hivatásokért szóló felajánló imát, valamint egy tized rózsafüzért.

A szentmise végén a jelenlévők közösen elimádkozták az imaszövetség papi és szerzetesi hivatásokért szóló fohászatát. Végül a püspökök és az asszisztencia Boldog Apor Vilmos sírjánál imádkozott: a vértanú püspök közbenjárását kérték az egyházmegyéért és XIV. Leó pápáért.

Trauttwein Éva
Fotó: Merényi Zita



Az Úr ma is életet fakaszt

Fogadalomtételt ünnepeltek a szociális testvérek

A budapest-remetékertvárosi Szentlélek-templomban május 23-án Hortobágyi Cirill OSB pannonhalmi főapát volt a főcelebránsa a Szociális Testvérek Társaságában ünnepelt fogadalomtételi szentmisének, melynek keretében három testvér örökfogadalmat tett, ötven pedig megújították fogadalmukat.

Az ünnepen a Szociális Testvérek Társaságának tagjai, kültagjai mellett részt vettek a fogadalmat újító és örökfogadalmat tevő testvérek rokonai, barátai, munkatársai, különböző szerzetesrendekből érkező nővérek, testvérek. Több koncelebráló pap a fogadalmat tevők barátjaként, munkatársaként, lelkiatyjaként jött el hálát adni Isten végtelen Szeretetéért, amely ma is képes egészen betölteni a fiatalok szívét, és lángra gyújtani, hogy apostoli lelkesedéssel, küldetéssel szolgálják embertársaikat.

Külön öröm volt, hogy egy testvér, aki Kubából tavaly érkezett Magyarországra továbbtanulni, együtt újíthatta meg fogadalmát a magyarországi junior testvérekkel. Ebben az ünnepi szentmisében adtak hálát a testvérek Kemenes Ágnes szociális testvér fogadalomtételének 40. jubileumáért is, aki 1986-ban tett első fogadalmat.

Hortobágyi Cirill főapát homíliájában külön-külön szólt a fogadalmat újítókhoz, az örökfogadalmat tevőkhöz és a jubiláló testvérhez is. De jól ismerve a közösség karizmáját, a



bennem, annak az élő víz folyamai törnek elő szívéből!” – idézett az evangéliumból. Ez a kép a legszebb kép az Egyházzal – fogalmazott. – Az Egyház nem egy rendszer, nem egy önmagát fenntartó intézmény, nem egy ház, aminek a homlokzatát időnként átfestik az aktuális korstílusnak megfelelően.

Az Egyház forrás. Olyan valóság, amelyből élet árad mások felé. Nem azért, mert tökéletes, hanem mert befogadta a Lelket. A szociális testvérek hivatása is csak ebben a mozgásban érthető meg: nem a forrás birtoklása, hanem a forráshoz való hűség. „Nem önmagatokból fakad az élő víz, hanem a bennetek lakó Krisztus Lelkéből!”

A bencések több mint százéves kapcsolatban állnak a Szociális Testvérek Társaságával, azaz annak alakulásától kezdve segítették a testvéreket a benedeki

közösséghez a mai időkről, a társaság helyéről, küldetéséről az Egyház társadalmi tanításának fényében: „Ma különösen is fontos az, amit a szociális testvérek hivatása hordoz: a lényeg a belső szabadság – mutatott rá. – Az a szabadság, amely nem valamely földi hatalomtól, hanem Krisztustól függ. Amely lehetővé teszi, hogy az Egyház mindig újra az evangélium oldalán álljon – ott is, ahol ez nem kényelmes, nem népszerű, vagy nem magától értetődő. A prófétai szó soha nem politikai szó, hanem lelkiismereti szó. És a lelkiismeret hangja nem kiabál, nem harsog, de nem is hallgat el.”

Hortobágyi Cirill főapát szavait minden, az Istennek szentelt hivatásban élő megszívlelheti, nem csak a fiatal szociális testvérek: „Titeket, ma fogadalmat tevőket és újítókat is Isten arra hív, hogy amit csak kaptatok, egész életeteket osszátok meg másokkal! Ám azzal az alázattal, hogy nem ti fogjátok fenntartani az Egyház életét. Hanem Krisztus Lelke tart fenn benneteket. A ti igitetek nem az erőtok kijelentése, hanem a bizalmatok megvallása.”

Az ünnepen örökfogadalmat tett Berki Bettina, Liliom Emese, Földváry Katalin. Fogadalmat újított Dévai Suzsanna Mária, Márton Etelka Anna, Naményi Ildikó, Özvárt Georgina Johanna és a kubai kerületből Gertrudis Arnau León. Kemenes Ágnes testvér pedig első fogadalmának 40. jubileumát ünnepelte.

Forrás: Szociális Testvérek Társasága
Fotó: Láng György



szentmise olvasmányaihoz kapcsolódva számos buzdítást adott az egész társaságnak is. „Aki hisz

lelkiség útján, az illegálitás idején is. Hortobágyi Cirill főapát nagyon személyesen szólt az egész

A Biblia erejével a korrupció ellen

Bemutatták a vértanú Boldog Floribert-ről szóló könyvünket



A Magyar Kurír gondozásában, az **Új Ember** Kiadványok sorozatában jelent meg **Francesco de Palma Aki a rosszat jóval győzte le – Floribert Bwana Chui, a 21. század fiatal afrikai vértanúja** című könyve. A kötetet május 26-án a Gát utcai Kaniziusz Szent Péter-templomban mutatták be Budapesten.

A kötetet Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke mutatta be, aki egyben a könyv előszavának szerzője is. Közreműködött Szőke Péter, a Sant'Egidio közösség budapesti felelőse (alsó képfőképen). A könyvbemutató moderátora Kuzmányi István, a kiadványt gondozó Magyar Kurír főszerkesztő-igazgatója volt.

A rendezvény elején a szép számmal megjelent érdeklődők megtekinthettek egy rövidfilmet, amely bemutatta a 2007-ben, huszonhat évesen vértanúhalált halt kongói fiatalember életét. Kuzmányi István kiemelte: Felmerülhet a kérdés, miért adunk ki egy kötetet egy afrikai szentéről. A Magyar Kurír Kitekintő rovatában rendszeresen foglalkozunk a világban élő keresztények, katolikusok helyzetével, és azzal, hogy mi történik Gázában, Libanonban, a Szentföldön,

Örményországban vagy a világ bármely pontján, ezért is adtuk ki most a boldoggá avatott kongói Floribert életét bemutató könyvet.

A kötet előszavát jegyző Székely János ismertette Floribert Bwana Chui életét. Elmondta: tiszta szívű, eszményekkel teli, álmodozó keresztényként a várműködő munkatársa lett 2006-ban. Neki kellett ellenőriznie a Kongóba érkező élelmiszer-szállítmányokat. Ezek gyakran nagyon messziről, Ázsiából érkeztek, sokszor már romlottan, sőt előfordult, hogy tele voltak üvegszilánkokkal. A kereskedők ezzel egyáltalán nem törődtek, és jó pénzt fizettek azért, hogy a vámosok átengedjék a romlott élelmet. Floribert viszont sűrűn mondogatta: „A pénz semmi.”

Egy kereskedő – aki később valószínűleg a halálát is okozta – először ezer dollárt kínált neki, majd végül háromezret. Floribert nemet mondott. Ám érezte, hogy életveszélyben van. Felhívta egy szerzetesnővér barátját, és megkérdezte, hogy mit tegyen. Ő visszakérdezett: Emberek életére is veszélyes a szállítmány, lehet, hogy többen belehalnak? Floribert igennel válaszolt. Erre a nővér azt mondta: ez esetben semmi esetre se engedje át ezt a szállítmányt. Ezen a délutánon Floribert-t ismeretlen emberek autóba tuszkolták, és et-

től kezdve sorsáról nem tudunk konkrétumokat. A jármű elhaladt egy olyan kocs mellett is, amelyet Észak-Kivu kormányzójának korábbi sofőrje vezetett. Floribert kézzel segítséget kért. Nem sokkal később ezt a sofőrt is megölték.



Floribert holtteste július 9-én, déli 12 óra körül került elő. Kínások nyomai látszottak rajta: fogait kitépték, testét vasalóval összeégették, végül megfojtották. Megölték a fényképészt is, aki a vámnál, illetve Floribert temetésén is fotókat készített. Hivatalos eljárás nem indult a fiatalember ügyében.

Székely János püspök szavaiból kiderült az is: Gomában a menekülttábor melletti iskolát Floribert-ről nevezték el. Ferenc pápa 2023-as kongói apostoli látogatásán példaképként állította a fiatalok elé Floribert Bwana Chui alakját.

Szőke Péter, a Sant'Egidio közösség budapesti és regionális felelőse kifejtette: a könyv nagymértékben támaszkodik azokra az iratokra, tanúvallomásokra, melyeket a boldoggáavatási perben fölhasználtak. Felhívta a hallgatóság figyelmét: a Kaniziusz Szent Péter-templom egyik mellékoltárán Boldog Floribert arcképe látható, mellette egy füzet található, amelybe imádságokat, gondolatokat lehet írni, és kérni a közbenjárását. Szőke Péter idézte Floribert egyik barátját, aki a fiatalember erőszakos halála után azt mondta róla: az olyan ember, mint ő, túlságosan jó, zavarja a világot. Végül idézte Ferenc pápát, aki 2023 elején tett kongói apostoli látogatása alkalmával Kinshasában, a Mártírok stadionjában fiatalok tízezrei előtt úgy fogalmazott: „Ha valaki borítékot csúsztat feléd, előnyöket és gazdagságot ígér, ne ess csapdába, ne hagyj magad becsapni, ne hagyj, hogy elnyeljen a gonoszság mocsara! Becsületesnek lenni annyi, mint nappali fényben ragyogni, Isten világosságát sugározni és az igazságosság boldogságát élni; győzd le a rosszat jóval!... Ahogy Floribert mondta barátainak, amikor elkedvetlenedtek: Vedd az evangéliumot, és olvasd! Megvigasztal és örömet ad.”

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

HÍREK KÉPEKBEN



A hagyományoknak megfelelően idén is találkoztak a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye fenntartásában működő középiskolák 10. osztályos diákjai a Középiskolások Vidám Egyházi Találkozója (KÖVET) keretében. A május 29-én megrendezett esemény házigazdája a debreceni Szent József Gimnázium volt. A találkozó házigazdája 2027-ben a nyírbátori Báthory István Gimnázium lesz.

Szombathelyen, a Don Bosco Művelődési Otthonban rendezték meg május 29-én délelőtt a II. Egyházmegyei Gyermekek és Ifjúsági Kórustalálkozót, amelyen a Szombathelyi Egyházmegye katolikus iskoláinak kórusai közösen ünnepelték a zene, a hit és az összetartozás örömét.



A Családkapocs Keresztény Kulturális Egyesület szervezésében május 23-án egész napos programra hívtak kicsiket és nagyokat a zalaegerszegi Apáczai Csere János Művelődési Központba. A „Kell egy nap Jézussal” mottóval meghirdetett dicsőítő fesztivál színes eseménysorát koncelebrált szentmise zárta, melyet Varga László kaposvári megyéspüspök mutatott be.

Nyolcvanéves

az

Új Ember

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünnepeelve cikksorozatot indítottunk, válogatva az elmúlt évtizedek írásainak legjavából. Ötven évvel ezelőtt hunyt el Latinovits Zoltán színművész. Jelenits István piarista szerzetes megrendítően személyes emlékező írása az Új Ember 1976. június 20-i számában jelent meg.

Imádság – egy halottért

Június 8-án Balatonszemesen temették el Latinovits Zoltán színművészt. Azon a szerdán hosszú, éjszakába nyúló beszélgetésben gyónt meg. Letérdelt, föloldoztam. Aztán szomorúan mondta, hogy nem érez megkönnyebbülést. Hallottam, erről később is panaszkodott, s hiába nyugtatták azzal, amit úgyis tudott, hogy a kegyelem nem megfogható, élményszerűen átélhető ajándék. Nem csak a bűneitől akart szabadulni. Eligazodást keresett, útmutatást a jövőre nézve. Elhagyja-e a színpadot, vagy az az ő szolgálata, amelyet — akárhogy is — végig vállalnia kell. Súlyosan depressziós állapotban volt, ilyennek láttam néhány héttel korábban a Völgy utcai szanatóriumban. Ahhoz, hogy tisztában lásson, dönteni tudjon, valami nyugodt magaslatra kellett volna eljutnia. Ajánlottam, hogy beszéljen az orvosával, s aztán utazzék édesanyjához Szemesre. Mikor elköszöntünk, imádságoskönyvet adtam neki, s megígértem, hogy én is imádságomba foglalom. Nem gondoltam, hogy ez az érte mondott imádság a sírja fölött fog szavakba formálódni. Telefonon, sirástól megcsukló hang értesített arról, hogy mi történt vele. Magához rántotta a halál, mint kimerült szót az örvény.

Urunk, Istenünk,
te úgy bánsz velünk, teremtményeiddel,
mint fazekas az edényekkel, amelyeket
agyagból kiformál.
Jeliül szánsz minket:
van, akit vigasztaló jeliül,
s azt elhalmozod békével, derűvel,
leleménnyel,
mást meg figyelmeztető jeliül,
s arra rászakasztod
sokak fájdalmát, összeomló
és születő korok szenvedését,
belső összevisszaságát,
a világ bűnének terheit.
De aztán mértékiül is te állsz
minden ember élete mellé.
Úgy vagy igazságos, hogy nem emberi
mértékkel mérsz,
és hogy igazságosságodon az irgalom
ragyog át.
Megrendült szívvel, de bizakodva
kísérjük most eléd
testvéreinket, aki akkora elszánással
kereste és igyekezett betölteni
az emberek között
azt a szolgálatot, amelyet rábíztál.

S miközben bejárta a földi élet sok rettenetét,
sosem szakadt el a te szavadtól,
nem szűnt meg forgatni a Bibliát,
abban keresett minden emberi titok közt
elgázító útmutatást.
Meggyónt – másfél nappal halála előtt.
Nemcsak maga körül hadakozott a bűn ellen,
hanem magában is.
Kegyelmedet kereste, mondta:
nemcsak hiszi, hanem tudja is,
hogy vagy, s egyedül tőled remélhet békét,
szabadulást.
Fiadra tekint, aki olyan jól tudta, mit jelent,
hogy a lélek (a belső ember) kész, de a test erőtlén.
S ha úgy akartad, hogy előttiünk, közöttünk
befejezetlen maradjon a műve
– befejezetlenségében is jeliül –,
őt magát fogadd hajlékodbá,
és add meg neki azt a jutalmat,
amelyet a nem-rest szolgának ígértél!
Annak, aki semmit sem őrizget, takargat
abból, amit kapott.
Fiadé volt ő, elvesztettségében is,
hadd jusson el vele együtt a föltámadás
örömebe. Amen.

Jelenits István

IMAÓRA

Kútölgyi Szűz Mária-engesztelő-kápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczi u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett misézándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén papi és szerzetesi hivatásokért, a második a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaláda elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmise után a kis-templomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mind-szent József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: június 6., szombat; július 6., hétfő; augusztus 6., csütörtök; szeptember 5., szombat; október 6., kedd; november 6., péntek; A szentmisék 7 órakor kezdődnek. December 5-én, szombaton reggel 6 órakor.

A Könnyező Szűzanya tiszteletére, minden hónap 17-én a papi- és szerzetesi hivatásokért mutatnak be szentmisét Győrben, a Nagyboldogasszony-székesegyházban (Győr, Káptalomb.12). Ezekre a szentmisékre az egyházmegye egy-egy papját hívják szentelési sorrendben. A szentmise végén a Kegytár előtt Mária-köszöntő imádkoznak.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Mórész Zsigmond út 141.) június 18-án 18 órától 21-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Belső gyógyulás és szabadulás különféle köteleinkéntől”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Nyári lelkigyakorlatot hirdetnek 18–35 év közötti nők számára a Don Bosco nővérek Sárospatakon, augusztus 11. és 15. között. Az esemény mottója: Női szívvel színültig – „Tegyetek meg mindent, amit csak mond!” A program célja a résztvevők személyes életútjának és hivatásának elmélyítése a Szűzanya példáján keresztül, hangsúlyt fektetve a keresztény életvitel tudatosságára. A lelkigyakorlat keretét biztosít a belső elcsendesedésre és az egyéni életcélok keresztény szempontú átgondolására. A szervezők Budapestről és Egerből kisbuszokkal, illetve személygépkocsikkal segítik a helyszínre jutást. További információk: www.donbosconoverek.hu

„Aki szeret, meghallgat!” címmel az abortusz, a vetélés, a lombikbaba elvesztésének fájdalmát hordozóknak tartanak lelkigyakorlatot Budapest vonzáskörzetében, 2026. július 16 – 19. között, Kovács Ferenc állandó diakónus és Kovácsné Treer Mária mentálhigiénés lelkigondozó vezetésével. Lelki kíséző: Juhos Ferenc verbita atya. A részvételnek nem feltétele a vallásgyakorlás, a megkeresést bizalmasan kezelik. Jelentkezés: nefeljnemitelke@gmail.com vagy 06/20-823-2201 (Treer Mária).

MEGEMLÉKEZÉS

Forsthofer Máté bencés atya halálának 36. évfordulója alkalmából szentmisét mondanak érte a budapest-belvárosi ferences templomban (Budapest V., Ferenciek tere 9.) június 9-én, kedden este fél 7-kor.

BÚCSÚ

A pálos rend kegyhelyén, Petőfi-szállás-Pálósszentkúton július 18-án, szombaton 10 órától tartják a keresztény motorosok egész napos találkozóját, a MotorkerékPálosok szervezésében. A 11 órakor kezdődő szentmisét Bojtor Róbert miklósfai plébános celebrálja. Mindenkit szeretettel várnak.

KÉPZÉS

Az Apor Vilmos Katolikus Főiskola várja a jelentkezőket levelező formában induló hitéleti képzéseire: a 2026/2027-es tanévben katekéta-lelkipásztori munkatárs, kántor BA-, valamint hittanár-nevelőtanár MA-szakra lehet jelentkezni. Az alapképzésekre legalább középszintű érrettségi bizonyítvánnyal, a hittanár-nevelőtanár mesterképzésre pedagógusképzési vagy hitéleti területen szerzett felsőfokú végzettséggel várják a jelentkezőket. A felvételi eljárás része a felvételi elbесzélgetés is, továbbá a kántor szak esetében ének-zenei alkalmassági vizsgára is sor kerül. Az intézmény hitéleti képzéseire a főiskola honlapján elérhető elektronikus felületen lehet jelentkezni 2026. június 9-ig: <https://avkf.hu/hiteleti-kepzesek-felveteli-informacioi> Az érdeklődők további felvételi információkat az avkf.hu oldalon találnak.

SEGÍTŐCSOPORT

„Megláttam a fényt” – alkoholbetegeket segítő csoportot indított a Katolikus Szeretetszolgálat. A Katolikus Szeretetszolgálat Alkoholizmusmentes Szolgálatának új kezdeményezése egy Bibliaközpontú önismereti csoport, amelybe a gyógyulni vágyó alkoholbetegeket vagy azok hozzátartozóit várják: egy-egy családból vagy az alkoholbeteget, vagy a hozzátartozót. A csoport minden szerdán 18 óra és 19.30 között a Katolikus Szeretetszolgálat központjában (Budapest XIV., Ajtósi Dürer sor 27/A), a 16-os szobában gyűlik össze. Minden alkalom kötött imádsággal kezdődik és fejeződik be. Vezérfonalnak a katolikus igentápra szerinti olvasmányt, szentleckét vagy evangéliumot választják. A foglalkozások során a jelenlevők arról beszélgetnek, hogy mi érintette meg őket az adott igeszakaszban, hogyan kapcsolódik ez gyógyulási folyama-

ADÁSVÉTEL

HASZONÉLVEZETET vásárolnak kis melléképületben Budapesten, nyugdíjasként. T: 06/30-290-9276

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 60 éves korig. T.: +36/30-628-9657

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

tukhoz. A csoport neve utal egyrészt a szolgálat jelmondatára (Az alkohol rabságából Jézus a szabadító), másrészt arra, hogy sötétségeinkből Isten felé, a jézusi világosság felé törekszünk. A csoport célja, hogy a résztvevők józanok maradjanak, sebzettségeikben gyógyuljanak és folyamatosan fejlődjenek, valamint hogy ebben egymást is segítsék.

JÓTÉKONYSÁGI HANGVERSENY

A Lepremisszió javára Mórocz Tamás bodajki plébános, orgonista jótekonysági hangversenyére kerül sor Székesfehérváron, a Szent Imre- (Barátok) templomában (Székesfehérvár, Városház tér 4.) június 7-én, vasárnap 16 órától. A belépés ingyenes. Az adományokat a perselybe kérlek elhelyezni. Mindenkit szeretettel várunk!

FESZTIVÁL

„Bolygónk őrei vagyunk” motóval rendezik meg a **III. Verbita Fesztivált Budapesten,** a Názáret Misszióházban (Budapest, XXII. Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.) június 20-án, szombaton. 9.45-től Köszöntés és dicsőítés – Adoratio dicsőítő szolgálat. Az 10.30-kor kezdődő ünnepi szentmisét Varga János SVD mutatja be.

Ujember

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomtat: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2026. június 1.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla

Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábian Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Nádudvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztas@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egy példányos előfizetés belföldi negyedévre:

6180 Ft, fél évre: 12 360 Ft, egy évre: 24 720 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; apohirdetes@ujember.hu;

<http://ujember.hu/apohirdetes-feladasa/>

11.30-tól Dr. Feldman Zsolt, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mesteroktatója, volt mezőgazdasági és vidékfejlesztési államtitkár *Bolygónk őrei vagyunk* című előadása lesz hallható. Bővebb információ: <https://verbita.hu> A fesztivál ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Regisztrációs határidő: 2026. június 17., szerda. Jelentkezni lehet: e-mail: benvinmada@gmail.com, mobil: +36/30-558-6339, +36/30-993-2391 Adományokat szeretettel fogadnak.

Az V. Dicsőítő Sziget Fesztivált „Van egy hely” – nekünk is ott a helyünk! címmel rendezik meg Szigetmonostoron (Fő utca) június 28-án, vasárnap a Dicsőítő Sziget, a Sacro Song és az Eucharist Együttes Szervezésében. A program idén is már szombat délután elindul a 24 órás dicsőítés résztvevőivel, akik a nagyszínpad zenei programjaival párhuzamosan, dicsőítő zenei szolgálatukat felajánlva, járnak közben a fesztivál előadóiért és közönségéért. A fesztivál idei előadói: Oláh Gergő énekes, a Jelenlét zenekar, Fóris Rita és a FourISFive zenekar, az Emberfia és az újgenerációs dicsőítők, a Ső együttes, a Jó Pásztor zenekar, Prazsák László és a Prazsy Family. Házigazda: az Eucharist Együttes. A vasárnapi program 9 órakor reggeli dicsőítéssel kezdődik. 10 órától kerekasztal-beszélgetés lesz a széderestől és a páskavacsoráról a zsidó és a keresztény hagyományok tükrében és összehasonlításával, Megyeri Jonatán rabbi és Farkas Ferenc, a Nyolc Boldogság Közösség korábbi vezetője részvételével. A 11 órai ünnepi szentmisét Marton Zsolt váci megyéspüspök mutatja be a Szentháromság templomban (Szigetmonostor, Fő utca 38.). 12 órától dicsőítő koncertek. Bővebb információ és jelentkezés: <https://dicoitosziget.hu>

KIÁLLÍTÁS

Megnyílt a Ne féljetelek! – Az egyház és Közép-Európa útja a szabadsághoz című időszaki kiállítás a Székesfehérvári Egyházmegyei Múzeumban (Székesfehérvár, Városház tér 4.). A

prágai Lengyel Intézet által készített, a magyarországi Szent Adalbert Alapítvány által „honosított” vándorkiállítás magyar verziója Budapest és Szombathely után érkezett Székesfehérvárra. A tárlat a katolikus egyház közép-kelet-európai történetét tekintve a szocializmus időszakában. A kiállítás tablói június 16-ig ingyenesen megtekinthetők, keddtől szombatra 10 és 18 óra között.

Totus Tuus, vagyis Teljesen a tiéd címmel Szent II. János Pál pápa életművét és a történelemre gyakorolt hatását bemutató kiállítás nyílt Székesfehérváron, a Szent István Király Múzeum Rendház épületében (Székesfehérvár, Fő u. 6.). A pápa életét, lelkiületét bemutató nagyszabású tárlaton a Szentatya Mária tiszteletén alapulva végig zárandokolhatunk Közép-Európa egyik legnagyobb összetartó erejét adó Szűz Mária-kultuszhoz, amely ma is jelen van ebben a térségben. A nagy pápa örökségét 18 teremben 1800 négyzetméteren mutatják be, egyrészt szakrális szempontok szerint, másrészt tudományos, harmadrészt pedig művészeti oldalról. Több mint kétszáz, a pápához köthető eredeti tárgy mellett bemutatják több mint ötven művész alkotásait is, amelyek a kiállításra készültek.

Könyvek Könyve – Bibliák a Győri Egyházmegyei Könyvtár gyűjteményéből címmel nyílt kiállítás a Győri Egyházmegyei Könyvtár dísztermében (Győr, Gutenberg tér 2.), mely 2026. augusztus 30-áig tekinthető meg. Négy száz évvel ezelőtt jelent meg az első teljes magyar nyelvű katolikus biblia, melyet 1605-ben kezdett el fordítani a latin *Vulgata* alapján Káldi György jezsuita szerzetes. A jubileumi évforduló alkalmából a Győri Egyházmegyei Könyvtár reprezentatív válogatást állított össze Bibliagyűjteményéből. A kiállítás turnusokban tekinthető meg 10, 12 és 14 órai kezdettel, maximális létszám: 15 fő. Regisztráció: szentlaszlotogatokozpont@gmail.com Minden jelentkezést visszaigazolnak. További információ: Szent László Látogatóközpont T: +36/30-255-1363,

e-mail: szentlaszlotogatokozpont@gmail.com, web: www.kapitalandomb.hu Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak!

Új időszaki kiállítás nyílt a Görög-katolikus Múzeumban (Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 21.), *Petrasovszky Manó – Egy görögkatolikus festőszers a 20. században* címmel. Petrasovszky Manó a 20. századi magyar görögkatolikus művészet egyik meghatározó alakja, akinek életműve most különleges kiállításon tárul a látogatók elé. A papcsaládból származó művész már fiatalon a templomfestészet világában találta meg hivatását. Korai munkái után országos ismertséget hozott számára a máriapócsi kegytemplom monumentális falképciklusa, amely a magyar Mária-tisztelet egyik legszebb vizuális megfogalmazása. Művészetében a bizánci hagyomány és a modern egyházi megújulás harmonikusan találkozik. A tárlat egyszerre tisztelgés az 50 éve elhunyt kivételes alkotó előtt és meghívás a magyar szakrális művészet mélyebb megismerésére. A tárlat december 18-ig látogatható.

Megnyílt a Győri Bencés Látogatóközpont (Győr, Széchenyi tér). A látogatók a Szent Mór Bencés Perjelség épületgyűjteményében, a két-tornyú templomtól jobbra található rendházban léphetnek be a bencés örökség különleges világába. A láto-

gatóközpont a bencés örökség több arcát tárja a látogatók elé: magában foglalja a Loyolai Szent Ignác bencés templom és a 400 tanév – *Élő örökség a győri bencés gimnáziumban* című interaktív kiállítást mellett a bencés boltot is. A Loyolai Szent Ignác bencés templom keddtől szombatra 10 és 18 óra között szabadon is látogatható. A 400 tanév – *Élő örökség a győri bencés gimnáziumban* című kiállítás szakmai vezetéssel látogatható keddtől szombatra a következő időpontokban: 10.15–11.30, 13.00–14.15, 15.00–16.15. A bencés bolt (szerzetesi termékek Északnyugat-Magyarországról) keddtől szombatra 10 és 18 óra között tart nyitva.

HALÁLOZÁS

Az Egri Főegyházmegye a papság és a rokonság nevében fájó szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy *Kovács Tamás* verpeléti plébános életének 51., áldozópap-ságának 26. évében, 2026. május 20-án váratlanul elhunyt a verpeléti plébánián. A lelki üdvéért mondott szentmisét május 28-án mutatták be a verpeléti plébániatemplomban, majd a jászfényszarui temetőben helyezték sírba az örök élet reményében.

ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN

június 23-27. | 5 nap | 164.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

július 1-5. | 5 nap | 199.900 Ft/fő

BALTIKUMI ZARÁNDOKKÖRÚT

július 5-13. | 9 nap | 779.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

INDULÁS: MISKOLC - KARCAG - SZOLNOK

július 14-18. | 5 nap | 164.900 Ft/fő

MLADIFEST 2026

IFJÚSÁGI FESZTIVÁL MEDJUGORJÉBAN

augusztus 1-6. | 6 nap | 169.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

augusztus 17-23. | 7 nap | 409.900 Ft/fő

NAGY ZARÁNDOKLAT

LA SALETTE, LOURDES, SANTIAGO DE COMPOSTELA, FATIMA

augusztus 28 - szeptember 6. | 10 nap | 689.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT GÖRÖGORSZÁGBA

SENT PÁL APOSTOL NYOMÁBAN

szeptember 21-28. | 8 nap | 599.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

(JUBILEUMI ZARÁNDOKLAT)

október 1-6. | 6 nap | 349.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

ÉJSZAKA A MINDSZENTYNEUMBAN
2026. június 13. 18.00-24.00

19.00 Tárlatvezetés
az állandó kiállításokban

20.00 - Zseblámpás
tárlatvezetés templom-
építéssel családok részére

22.00 - Bőrdőbe zárt
70-es évek felnőttek részére

A XVIII. Élő Népművészet
Nyugat-Dunántúl kiállítás

18.00 Gyöngymunkák
19.00 Írva vagyon
21.00 Tárlatvezetés

További programok: www.mindszentyeum.hu



Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

A püspöki hivatal csapata is részt vett a főzőversenyen



A debreceni Szent Erzsébet Otthon immár 9. alkalommal rendezte meg az egyházmegyei főzőversenyt a Kerekestelepi Kemping területén – adta hírül a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye május 21-én. A programon az egyházmegye fenntartásában működő köznevelési és szociális intézmények munkatársai, diákjai és ellátottjai vettek részt.

Az intézmények a nap folyamán kulturális műsorokkal készültek egymás számára, miközben a csapatok a főzőversenyen mérték össze tudásukat. Az idei alkalommal is számos étel főtt a bográcsokban és kondérokban, a hangulat ezúttal is remek volt, a zsűri pedig örömmel értékelte minden csapat munkáját. Első alkalommal vett részt főzőcsapattal a máriapócsi Szent II. János Pál Pápa Idősek Otthona, a Katolikus Karitás, valamint a püspöki hivatal.

Idén a kisvárdai Szent László Katolikus Gimnázium, Technikum, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Kollégium, Óvoda és Bölcsőde csapata lett a győztes.

A zsűri munkájában Csordás Gábor pasztorális helynök, György Zoltán, a debreceni DH-Szerviz Kft. ügyvezető igazgatója, valamint Németh István püspöki titkár, egyházmegyei hitoktatási referens vett részt. A díjakat Palánki Ferenc megyéspüspök és Tóth Attila intézményvezető adták át.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

